

Bosna i Hercegovina
 FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
 ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
 -SKUPŠTINA-

Broj:01-02-1-XXVII-481/13

Široki Brijeg: 26. travnja 2013. godine

Predsjednik
 Ante Mišetić

102

Na temelju članka 15. i članka 26. točka e. Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke („Narodne Novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj:10/03), Skupština Županije Zapadnohercegovačke na 27. sjednici održanoj dana 26. travnja 2013. godine, donijela je

ZAKON O ŠUMAMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

Ovim Zakonom uređuje se uzgoj, zaštita, korištenje i raspolaganje šumom i šumskim zemljištem kao prirodnim bogatstvom s ciljem očuvanja šuma i šumskog zemljišta, povećanje produktivnosti šuma i šumskog zemljišta te osiguranje trajnosti gospodarenja šumama, financiranje, nadzor nad provođenjem zakona, kaznena i druga pitanja značajna za šumu i šumsko zemljište.

Članak 2. (Trajnost)

Trajnost gospodarenja u smislu ovog zakona podrazumijeva planiranje, njegu i uzgoj, zaštitu i iskorištavanje šuma na način i u opsegu koji će njenu raznolikost, produktivnost, obnovljivost, vitalnost i potencijal trajno održati te, sada i u budućnosti, njene ekološke, ekonomske i socijalne funkcije na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou, bez štete za druge ekosustave, ispuniti.

Članak 3. (Multifunkcionalnost)

(1) Šuma sa svojim utjecajem na životni prostor ljudi, životinja i biljaka je bitan temelj za ekološki, ekonomski i socijalni razvoj Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Županija).

(2) Trajnost gospodarenja je temelj za osiguranje njene multifunkcionalnosti.

Članak 4. (Definicija šume)

(1) Pod šumom, u smislu ovog Zakona, podrazumijeva

se zemljište obraslo šumskim vrstama drveća i grmlja čija površina prelazi 1.000 m² i čija je širina najmanje 20 metara i ako njihove krošnje pokrivaju više od 30% zemljišta. Šume se smatraju ekosustavima.

(2) Šumom se smatraju i šumski rasadnici, plantaže šumskog drveća, čistine za trase dalekovoda i drugu javnu infrastrukturu u šumi koja se koristi na temelju prava za prelazak preko tuđeg zemljišta, šumski putovi i druga šumska transportna i protupožarna infrastruktura, dijelovi zemljišta koji su predmet pošumljavanja, površine namijenjene rekreaciji, kao i jezera, tekuće površinske vode i druge površinske vode i močvare unutar šuma kojima se ne upravlja posebnim zakonom.

(3) Šumsko zemljište, pored zemljišta obraslog šumom, obuhvaća i područja sa smanjenim šumskim pokrivačem čije krošnje prekrivaju manje od 30% zemljišta, neiskorišteno ili neplodno zemljište izvan šume u onom omjeru u kojem osigurava ili potpomaže funkcije susjedne šume, a što obuhvaća krš, čistine, livade i pašnjake unutar šuma.

(4) Šumom se ne smatraju sastojine šumskog drveća i žbunja koje su izrasle na poljoprivrednom zemljištu procesom sukcesije ako su mlađe od 30 godina i ako njihove krošnje ne pokrivaju barem 50 % zemljišta, groblja pokrivena drvećem, rasadnici šumskog drveća izvan šuma, izolirane grupe šumskog drveća na površini do 1.000 m² kao i šumsko drveće i grmlje u urbanim parkovima i drugim naseljenim područjima.

(5) U slučaju sumnje ili spora da li se neko zemljište obraslo šumskim drvećem smatra šumom, odnosno, da li se neko zemljište smatra šumskim zemljištem, odluku donosi Ministar gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Ministar) na temelju mišljenja Županijske uprave za šume (u daljnjem tekstu: Uprava).

Članak 5.

(Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu)

(1) Biodiverzitet je sveukupnost svih živih organizama koji su sastavni dijelovi kopnenih, i drugih vodenih ekosustava i ekoloških kompleksa, uključuje raznolikost unutar vrsta, između vrsta te između ekosustava.

(2) Cijena drveta na panju je cijena koja se dobije kada se ostvareni prihod od prodaje šumskih drvnih sortimenata na stovarištu umanjiti za ostvarene proizvodne troškove sječe, izrade i vuče istih do stovarišta i podijeliti na njihovu ukupnu neto drvenu masu bez obzira na strukturu. Cijena drveta na panju je sastavni dio Osnovnog cjenika iz točke 16. ovog članka.

(3) Čista sječa znači sječju svih ili praktično svih stabala u sastojini izlažući taj dio zemljišta ekološkim uvjetima goleti čime se stvaraju ozbiljne poteškoće za stanište ili susjedne sastojine. Čistom sječom ne smatra se uklanjanje starih sastojina ukoliko je njihova reprodukcija osigurana na odgovarajući način. Čistom sječom ne smatra se ni sječa stabala ako je u skladu sa dokumentima prostornog uređenja predviđena za promjenu namjene šumskog zemljišta.

(4) Divljač su posebnim Zakonom određene životinjske

vrste koje slobodno žive u prirodi.

(5) Doznaka podrazumijeva odabiranje, obilježavanje, premjeravanje i evidentiranje stabala za sječu.

(6) Funkcije šuma su:

- a) ekološke: zaštita diverziteta šumskih ekosustava, zaštita staništa, zaštita zemljišta, zaštita voda, klimatska, uključujući ulogu šuma u vezivanju ugljika iz zraka;
- b) socijalne: znanost, istraživanje, obrazovanje, obrana, zaštita naselja, objekata i infrastrukture, turizam, rekreacija, pejzažnoestetske funkcije, povijesne funkcije, umjetnost, duhovno-spiritualne funkcije i unaprjeđenje kvaliteta življenja pučanstva;
- c) ekonomske: prihod od proizvodnje i prodaje drveta i nedrvenih šumskih proizvoda.

(7) Gospodarenje šumama obuhvaća planiranje, uzgajanje, zaštitu i korištenje šuma i šumskog zemljišta u skladu sa kriterijima za održivo gospodarenje šumama i odredbama šumsko-gospodarske osnove.

(8) Gospodarska jedinica je prostorna uređajna jedinica šume i šumskog zemljišta na kome se osigurava trajnost gospodarenja.

(9) Izvođač radova u šumarstvu je fizička ili pravna osoba koja je registrirana za izvođenje radova u šumarstvu i posjeduje odobrenje županijskog/kantonalnog ministarstva nadležnog za poslove šumarstva.

(10) Korisnik državnih šuma je „Šumsko-gospodarsko društvo Županije Zapadnohercegovačke“ d.o.o. Posušje iz članka 43. stavak (1) ovog Zakona.

(11) Korištenje šume obuhvaća sječu i promet drveta, sabiranje i promet nedrvenih šumskih proizvoda.

(12) Krčenje šume u smislu ovog zakona je promjena namjene šumskog zemljišta. Izgradnja objekata u šumi i na šumskom zemljištu potrebnih za gospodarenje šumama kao i za prehranu i uzgoj divljači ne smatra se krčenjem.

(13) Kriteriji za održivo gospodarenje šumom su:

- a) održavanje i odgovarajuće poboljšanje šumskih ekosustava i njihov doprinos globalnom ciklusu ugljika;
- b) održavanje zdravlja i vitalnosti šumskih ekosustava;
- c) održavanje i poticanje proizvodnih funkcija šume;
- d) održavanje, očuvanje i odgovarajuće poboljšanje biološke raznolikosti u šumskom ekosustavu;
- e) održavanje i odgovarajuće poboljšanje zaštitnih funkcija
- f) održavanje drugih socijalnih i ekonomskih funkcija i uvjeta.

(14) Krš je jedinstven oblik reljefa s posebnim hidrogeološkim i geomorfološkim značajkama, u kojem je podzemno vodno otjecanje znatno bogatije od nadzemnog, u kojem se površinske razvodnice znatno razlikuju od podzemnih i u kojem se javljaju posebni površinski fenomeni (škrape, ponikve, uvale, polja i dr.) i podzemni oblici (špilje i jame) u tektonski razlomljenim karbonatnim stijenama. Može biti pokriven šumskom

vegetacijom ili bez nje (goli krš).

(15) Općekorisne funkcije šuma su:

- a) zaštita zemljišta od erozije;
- b) uravnoteženje vodenih režima te sprečavanje bujica;
- c) pročišćavanje voda kroz šumsko zemljište te opskrba podzemnih tokova i izvorišta pitke vode;
- d) povoljni utjecaj na klimu i poljoprivrednu djelatnost;
- e) pročišćavanje zraka;
- f) utjecaj na ljepotu krajolika;
- g) stvaranje povoljnih uvjeta za ljudsko zdravlje;
- h) osiguranje prostora za odmor i rekreaciju;
- i) stvaranje uvjeta za razvoj ekološkog, lovnog i seoskog turizma;
- j) očuvanje genofonda šumskog drveća i ostalih vrsta šumske biocenoze;
- k) očuvanje biološke raznolikosti vrsta, ekosustava i krajolika,
- l) podržavanje opće i posebne zaštite prirode;
- m) ublažavanje učinka "efekta staklenika" vezivanjem ugljika te obogaćivanje okoliša kisikom;
- n) opća zaštita i unaprjeđenje čovjekova okoliša postojanjem šumskih ekosustava kao biološkog kapitala velike vrijednosti i
- o) značaj u obrani zemlje i razvoju lokalnih zajednica.

(16) Osnovni cjenik šumskih drvnih sortimenata (u daljem tekstu: Cjenik) je cjenik koga u skladu sa člankom 24. stavak (4) donosi Korisnik državnih šuma.

(17) Otvorena vatra je svaka zapaljena vatra izvan zatvorenog objekta koji je pod krovom i sa zatvorenim ognjištem.

(18) Pošumljavanje je osnivanje sastojina sadnjom šumskog drveća ili sjetvom sjemena šumskog drveća.

(19) Površinske vode su stalni i povremeni površinski vodeni tokovi, te stajaće vode.

(20) Prava trećih osoba na šume su prava na korištenje šumskih proizvoda koja postoje u skladu sa obveznim pravom i upisana su u zemljišnoj knjizi.

(21) Pustošenje šuma podrazumijeva svako djelovanje kojim se uzrokuje narušavanje stabilnosti šuma, podbjeljivanje stabala, veće oštećivanje stabala i njihovih dijelova, veće uništavanje i oštećivanje pomlatka, kao i svaka druga radnja kojom se slabi prinosna snaga šume i šumskog zemljišta, ugrožava opstanak šume i njenih funkcija.

(22) Sanitarna sječa znači sječu oboljelih, insektima napadnutih, oštećenih ili izvaljenih stabala.

(23) Stanište je jedinstvena funkcionalna jedinica ekološkog sustava određena zemljopisnim, abiotičkim i biotičkim osobinama; sva staništa iste vrste čine jedan stanišni tip.

(24) Županijski šumarski program je dokument kojim se, poštujući međunarodnu i domaću legislativu definira opća politika šumarstva, gospodarenje šumama i šumskim zemljištima, kao i politika gospodarenja sa divljači

na teritoriji Županije, orijentiranu u pravcu očuvanja i trajnosti gospodarenja šumama, uključujući održavanje i unapređenje diverziteta šumskih ekosustava.

(25) Šumska infrastruktura su šumski putovi, kontrolne rampe, stalne šumske vlake, stalne žičare i druge šumske komunikacije i objekti u šumama koji su namijenjeni za gospodarenje šumama.

(26) Šumski požar je požar koji nastaje i širi se šumom i šumskim zemljištem ili koji nastaje na drugom zemljištu i širi se šumom i šumskim zemljištem.

(27) Šumski proizvodi su svi proizvodi šuma i šumskog zemljišta, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- a) šumsko drveće i grmlje;
- b) biomasu ukupne šumske vegetacije;
- c) cvjetove, sjeme, koštuničavo voće, bobičaste i druge plodove, koru drveta, korijen, šišarke i plodove druge vegetacije unutar šume;
- d) ljekovito, aromatično i jestivo bilje i druge biljke i njihove dijelove;
- e) gljive;
- f) biljni sok smola;
- g) med;
- h) divljač i ostale životinje koje žive u šumi;
- i) ribe, puževe i rakove;
- j) travnati ili pašnjački prekrivač i
- k) humus, glina, treset, zemlju, pijesak, šljunak i kamen sa površine zemlje.
- l) Proizvodi iz točke b) -k) ovog stavka predstavljaju neдрvne šumske proizvode.

(28) Šumski putovi su putovi sa pratećom infrastrukturom, koji su namijenjeni za vuču i prijevoz šumskih proizvoda i sav saobraćaj vezan za gospodarenje šumama. Vlake se smatraju šumskim putovima.

(29) Šumski reprodukcijски materijal je:

- a) sjeme: šišarke, plodovi i sjeme namijenjeno za proizvodnju biljaka;
- b) dijelovi biljaka: grančice i snopovi rezanih grana namijenjeni za proizvodnju biljaka;
- c) mlade biljke: biljke uzgojene iz sjemena ili dijelova biljke, uključujući i mlade biljke iz prirodnog podmlatka.

(30) Šumsko-gospodarska osnova je temeljni okvir reguliranja gospodarenja šumama i šumskim zemljištem na principu trajnosti proizvodnje i prihoda uz očuvanje i poboljšanje diverziteta i ostalih općekorisnih funkcija šuma.

(31) Šumsko-gospodarsko područje predstavlja u zemljopisnom, prometnom, ekološkom i ekonomskom pogledu jednu zaokruženu cjelinu na kojoj se osigurava trajnost gospodarenja šumskim ekosustavima.

(32) Šumsko-uzgojnim mjerama se smatraju sve mjere i aktivnosti koje doprinose osnivanju novih sastojina u šumi i poboljšanju njihove stabilnosti, raznolikosti ili kvaliteta.

a) Šumsko-uzgojne mjere uključuju:

1) mjere za obnovu šuma, odnosno za stvaranje novih sastojina;

2) njegu šuma u mladim razvojnim fazama, uključujući prorjedu mladih sastojina;

3) specijalnu njegu mladih faza u prebornim šumama i drugim raznolikim šumama, izdanačkim šumama, kao i njegu rubova šuma;

b) Rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma, makija, šikara i šibljacka.

(33) Upravljanje šumama i šumskim zemljištima podrazumijeva administrativno-upravne poslove koji se sastoje od kreiranja jedinstvene šumarske politike, dugoročnog (strateškog) i srednjoročnog planiranja, kontrole i stručnog nadzora korištenja šuma i šumskog zemljišta u cilju osiguranja trajnosti gospodarenja šumama.

(34) Vlasnici privatnih šuma su pravne i fizičke osobe koja su na zakonit način stekle pravo vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem što se dokazuje izvodom iz zemljišnih knjiga. Na zakonit način stečena prava na korištenje cijele ili dijelova šume ili šumskog zemljišta, ne smatraju se vlasništvom u smislu ovog zakona.

(35) Zaštita šuma je skup mjera i aktivnosti koje se poduzimaju radi zaštite šuma od požara, drugih elementarnih nepogoda, štetnih organizama, bolesti i štetnih utjecaja čovjeka.

Članak 6.

(Gramatička terminologija i principi ravnopravnosti spolova)

(1) Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda u ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovog Zakona.

(2) Pravilnici, evidencije, registri, obrasci, izvještaji i drugi akti nastali na temelju ovog Zakona odražavat će princip ravnopravnosti spolova, te ukoliko sadrže statističke podatke, isti trebaju biti razvrstani po spolu.

II. VLASNIŠTVO, PROMET, UPRAVLJANJE I IZVJEŠTAVANJE

Članak 7.

(Vlasništvo)

(1) Šume i šumsko zemljište su u državnom vlasništvu (u daljem tekstu: državne šume) i u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba (u daljem tekstu: privatne šume).

(2) Privatne šume, u smislu ovoga Zakona, su sve šume i šumsko zemljište za koje fizička ili pravna osoba valjanim dokumentima iz zemljišne knjige dokaže da je vlasnik šume.

(3) U ostvarivanju prava na temelju vlasništva, nad šumom i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu na području Županije, Županiju zastupa Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 8.

(Stjecanje vlasništva)

(1) Pravo vlasništva nad državnim šumama i šumskim

zemljištima ne može se steći njihovim korištenjem ili zauzimanjem bez obzira na period trajanja istog.

(2) Strane fizičke i pravne osobe ne mogu stjecati pravo vlasništva na šumama i šumskim zemljištem, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

Članak 9.

(Zabranu zauzimanja)

(1) Zabranjeno je i kažnjivo svako neovlašteno zauzimanje državnih šuma i šumskog zemljišta.

(2) Neovlašteno zauzetu državnu šumu i šumsko zemljište bespravni korisnik obvezan je napustiti odmah po prijemu naloga Županijskog šumarskog inspektora (u daljnjem tekstu: Šumarski inspektor).

Članak 10.

(Promet šuma)

(1) Zabranjen je promet državnih šuma i šumskih zemljišta. Svaki promet državnih šuma izvršen suprotno odredbama ovog Zakona je nezakonit i takav ugovor je ništavan.

(2) Izuzev od odredaba stavka (1) ovog članka promet državnih šuma može se vršiti samo u svrhu arondacije i komasacije, te izdvajanja iz članka 64. stavak 2. ovog Zakona.

(3) Državne šume ne mogu biti predmetom privatizacije.

Članak 11.

(Upravljanje državnim šumama)

Državnim šumama i šumskim zemljištima na području Županije upravlja Ministarstvo, pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

Članak 12.

(Upravljanje privatnim šumama)

(1) Privatnim šumama upravljaju i gospodare njihovi vlasnici u skladu sa ovim Zakonom, podzakonskim propisima i odredbama šumsko-gospodarske osnove.

(2) Stručne poslove u privatnim šumama obavlja Uprava.

(3) Pod stručnim poslovima iz stavka (2) ovog članka podrazumijevaju se doznaka, primanje i premjeravanje, izdavanje otpremnog iskaza, planiranje šumsko-uzgojnih radova, stručni nadzor i stručni savjetodavni poslovi.

Članak 13.

(Utvrđivanje granica državnih šuma)

(1) Granice državnih šuma moraju na terenu biti obilježene vidnim i trajnim znakovima.

(2) Granice državnih šuma, koje nisu utvrđene, moraju se utvrditi u skladu sa materijalnim propisom kojim se uređuje oblast premjera i katastra nekretnina.

(3) Utvrđene granice iz stavka (2) ovog članka moraju se ucrtati na katastarskim planovima i provesti kroz katastarski operat općinskog tijela nadležnog za geodetske poslove.

(4) Poslove obilježavanja granica državnih šuma,

čuvanja i održavanje graničnih znakova vrši Uprava.

(5) Ministar donosi pravilnik o načinu obilježavanja granica državnih šuma, kao i vrsti i postavljanju graničnih znakova.

Članak 14.

(Evidencije)

(1) Svi izvršeni radovi i provedene mjere u šumi i na šumskom zemljištu moraju se evidentirati.

(2) Uprava, za privatne šume i Korisnik državnih šuma, za državne šume, dužni su voditi evidencije iz stavka (1) ovog članka.

(3) Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu najkasnije do 01. veljače tekuće godine.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način i oblik vođenja evidencija.

Članak 15.

(Katastar šuma)

(1) Uprava je dužna voditi Katastar šuma za državne i privatne šume.

(2) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način vođenja katastra šuma za državne i privatne šume.

Članak 16.

(Izvjestavanje)

(1) Korisnik državnih šuma je obavezan dostaviti Upravi evidencije iz članka 14. stavak (1) do 01. veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Uprava je dužna dostaviti Katastar šuma iz članka 15. stavak (1) jedinici lokalne samouprave za pripadajuće područje do 28. veljače tekuće godine sa stanjem na 31. prosinca prethodne godine.

(3) Ministarstvo jednom godišnje dostavlja izvješće Vladi Županije o stanju šuma i šumskog zemljišta na području Županije.

III. GOSPODARENJE ŠUMAMA I PLANIRANJE

Članak 17.

(Stručni zahtjevi)

Korisnik državnih šuma i Ministarstvo dužni su u potpunosti osigurati implementaciju stručnih zahtjeva koji su određeni ovim zakonom i podzakonskim propisima.

Članak 18.

(Županijski šumarski program)

(1) Županijski šumarski program (u daljnjem tekstu: Program), poštujući međunarodnu i domaću legislativu, definira opću politiku šumarstva, gospodarenje šumama i šumskim zemljištima, kao i divljači na području Županije, orijentiranu u pravcu očuvanja i trajnosti gospodarenja šumama, uključujući održavanje i unapređivanje bioraznolikosti u šumama i na šumskom zemljištu.

(2) Program se sastoji iz dva dijela:

a) Opći dio, određuje glavne ciljeve, načela i smjernice za trajno gospodarenje šumama u Županiji, na temelju

stvarnog stanja šuma, domaćih i međunarodnih obveza u vezi sa šumarstvom, uvažavajući međunarodne smjernice za trajno gospodarenje šumama;

b) Izvedbeni dio, u kojem se postavljaju i razrađuju ciljevi utvrđeni Općim dijelom i određuje način njihove realizacije u određenom roku, uključujući financiranje.

(3) Opći dio Programa donosi Skupština Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Skupština)

(4) Vlada Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Vlada) donosi izvedbeni dio Programa, koji predstavlja temelj za korištenje sredstava proračuna Županije u skladu sa odredbama ovog Zakona.

(5) Opći dio Programa donosi se za razdoblje od 20 godina, a Izvedbeni dio Programa donosi se za 10 godina.

(6) Ministar imenuje ekspertni tim za pripremu i provođenje aktivnosti na pripremi i izradi nacрта Programa.

Članak 19

(Županijski šumsko-razvojni plan)

(1) Županijski šumsko-razvojni plan (u daljnjem tekstu: Plan) izrađuje se svakih deset godina za sve šume i šumsko zemljište, bez obzira na vlasništvo, s ciljem da se osigura trajnost gospodarenja šumama na području Županije.

(2) Pored smjernica iz Programa, Plan uvažava smjernice za gospodarenje prirodnim i kulturnim nasljeđem u šumama i na šumskom zemljištu, uvjete za gospodarenje vodama, kao i potrebe razvoja lokalne zajednice.

(3) Plan sadrži najmanje sljedeće:

- a) kartu sa ucrtanim granicama šuma i šumskog zemljišta, granicama šumsko-gospodarskog područja i gospodarskih jedinica, granice općina i kategoriju nositelja prava na šumama;
- b) procjenu funkcija šuma i njihov utjecaj na okoliš;
- c) klasifikaciju šuma po površinama, prema njihovim funkcijama i prirodnim karakteristikama, a koje se posebno odnose na stanište;
- d) procjenu drvene zalihe i njenog kvaliteta, prirasta, podmlađivanja, biodiverziteta i zdravstvenog stanja;
- e) smjernice za gospodarenje šumama različitih gospodarskih klasa i kategorija šuma;
- f) otvorenost šuma sa planom izgradnje novih šumskih putova;
- g) smjernice za pošumljavanje šumskog zemljišta;
- h) procjenu ugroženosti šuma od požara, određenu po stupnju opasnosti i smjernice za zaštitu šuma od požara;
- i) smjernice za korištenje nedrvnih šumskih proizvoda;
- j) smjernice za lovstvo i gospodarenje divljači;
- k) program bioloških i tehničkih investicija i rentabilnost radova.

(4) Kod izrade Plana koriste se podaci iz šumsko-

gospodarskih osnova i lovno-gospodarskih osnova.

(5) Plan donosi Vlada, a Ministarstvo je odgovorno za njegovu pripremu, izradu i realizaciju.

(6) Ministarstvo je obvezno prilikom izrade plana zatražiti od svih zainteresiranih strana, a posebno od zainteresiranih jedinica lokalne samouprave, da daju svoje prijedloge i mišljenja.

(7) Ministarstvo je obvezno trajno čuvati Planove.

Članak 20.

(Šumsko-gospodarsko područje)

(1) U cilju osiguranja racionalnog i trajnog gospodarenja šumama i šumskim zemljištima formira se šumsko-gospodarsko područje u koje ulaze i površine privatnih šuma.

(2) Područje Županije je cijelo na području krša, te se zbog svojih specifičnosti klasificira kao područje sa posebnim režimom gospodarenja šumama, te se poslovi gospodarenja šumama i šumskim zemljištem mogu sufinancirati iz sredstava za općekorisne funkcije šuma.

(3) U administrativnim granicama Županije formira se jedno šumsko-gospodarsko područje.

(4) Šumsko-gospodarsko područje se dijeli na gospodarske jedinice.

(5) Formiranje šumsko-gospodarskog područja i revizija njegovih granica temelji se na stručnom elaboratu komisije koju imenuje Ministar. Stručni elaborat, pored prikaza bioloških, tehničkih i ekonomskih pokazatelja sadrži naročito:

- a) preglednu kartu područja sa ucrtanim izohipsama, vanjskim granicama šumsko-gospodarskog područja, granicama unutarnje podjele šuma po gospodarskim jedinicama i odjelima, ucrtanom mrežom trajnih šumskih putova, izvorištima i vodotocima, objektima koji su od značaja za gospodarenje šumama i opis granica šumsko-gospodarskog područja;
- b) popis katastarskih parcela po katastarskim općinama i zemljišno-knjižnim ulošcima, sa kulturama, klasama i površinama koje ulaze u šumsko-gospodarsko područje;
- c) podatke o drvanoj zalihi po gospodarskim jedinicama, kategorijama šuma i vrstama drveća;
- d) ukupan godišnji zapreminski prirast po kategorijama šuma i vrstama drveća;
- e) prosječan godišnji etat po kategorijama šuma i vrstama drveća;
- f) procjenu prihoda i rashoda gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u okviru šumsko-gospodarskog područja;
- g) podatke o mogućnostima korištenja nedrvnih šumskih proizvoda, divljači, turizma, sporta i rekreacije.
- h) prikaz podataka iz točaka c), d), e), f) i g) po općinama.

(6) Odluku o formiranju šumsko-gospodarskog područja i reviziji njegovih granica donosi Vlada na prijedlog Ministarstva, a prijedlog se temelji na stručnom

mišljenju Uprave za šumarstvo i mišljenju jedinica lokalne samouprave.

Članak 21.

(Šumsko-gospodarske osnove)

(1) Šumama na prostoru jednog šumsko-gospodarskog područja se gospodari po odredbama Šumsko-gospodarske osnove, godišnjeg plana realizacije šumsko-gospodarske osnove i projekata za izvođenje. Odredbe šumsko-gospodarske osnove su obvezne. Šumsko-gospodarska osnova mora biti uskladena sa smjernicama Programa i Planom.

(2) Šumsko-gospodarska osnova, prostorni plan, plan upravljanja vodama vodnog područja, lovno-gospodarska osnova, evidencije koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno-povijesnog i prirodnog naslijeđa, te planovi korištenja pojedinih mineralnih sirovina moraju biti međusobno usklađeni.

(3) Izuzev od odredaba stavka (1) ovog članka, ako ne postoje objektivne mogućnosti pravovremene izrade nove šumsko-gospodarske osnove, državnim i privatnim šumama može se gospodariti najduže četiri godine na temelju godišnjeg plana gospodarenja za koji je postupak donošenja isti kao i za šumsko-gospodarske osnove. Odredbe godišnjeg plana gospodarenja su obvezne. Godina izvršenja godišnjeg plana gospodarenja smatra se godinom izvršenja nove šumsko-gospodarske osnove.

(4) Ukupan obim sječa predviđen šumsko-gospodarskom osnovom za uređajni period, po vrstama drveća i gospodarskim klasama, ne može se prekoračiti. Od ukupno planirane količine sječe za uređajni period za visoke šume sa prirodnom obnovom, u okviru šumsko-gospodarskog područja godišnje se realizira prosječna godišnja količina.

(5) Kada se u jednoj ili više proteklih godina uređajnog perioda realizira manje od predviđenog godišnjeg obima sječe u okviru šumsko-gospodarskog područja, može se u narednim godinama uređajnog perioda realizirati preostali dio količine sječe.

(6) Šumsko-gospodarska osnova za državne šume donosi se za šume u granicama jednog šumsko-gospodarskog područja, a za privatne šume donosi se jedinstvena šumsko-gospodarska osnova za sve šume jedne općine.

(7) Šumsko-gospodarska osnova izrađuje se za period od deset godina.

Članak 22.

(Izrada i donošenje šumsko-gospodarske osnove)

(1) Šumsko-gospodarske osnove za šume u državnom vlasništvu i za šume u privatnom vlasništvu izrađuje pravna osoba koja je registrirana sukladno odredbama važećeg Zakona o registraciji gospodarskih subjekata, posjeduje certifikat nadležne institucije i koja je izabrana na temelju važećeg Zakona o javnim nabavkama.

(2) Izrada šumsko-gospodarske osnove za državne šume i šume u privatnom vlasništvu financira se iz sredstava Proračuna Županije.

(3) Nositelj poslova oko izrade šumsko-gospodarske osnove za državne šume je Korisnik državnih šuma, a nositelj poslova oko izrade šumsko-gospodarskih osnova za privatne šume je Ministarstvo.

(4) Ministarstvo, na prijedlog Uprave, donosi šumsko-gospodarske osnove za šume u državnom vlasništvu i za šume u privatnom vlasništvu.

(5) Uz prijedlog iz stavka (4) ovog članka, Uprava dostavlja mišljenje stručne komisije, mišljenje jedinica lokalne samouprave i mišljenje organa nadležnog za vode, koje su isti dužni dostaviti Upravi u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za njihovo izdavanje.

(6) Sastav, rad i troškove stručne komisije iz stavka (5) ovog članka određuje Ministar.

(7) Pravna osoba iz stavka (1) ovog članka može otpočeti radove na prikupljanju podataka za izradu šumsko-gospodarske osnove kada se osigura nadzor nad prikupljanjem podataka.

(8) Nadzor nad prikupljanjem podataka za izradu šumsko-gospodarske osnove vršit će Ministarstvo putem Uprave ukoliko je ista materijalno-tehnički i kadrovski osposobljena za te poslove ili angažiranjem pravne ili fizičke osobe koja posjeduje certifikat nadležne institucije i koja je izabrana sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH.

(9) Elektronski i ostali dokumenti izrađeni/ pripremljeni tokom izrade šumsko-gospodarskih osnova, dostavljaju se uz istu, deponiraju i čuvaju u Upravi, a pravo korištenja ovih podataka ima i Ministarstvo, jedinica lokalne samouprave na cijeloj teritoriji se nalazi šuma, privatni vlasnici i Korisnik državnih šuma.

(10) Svi digitalni podatci dostavljaju se u obliku koji omogućava njihovo korištenje.

(11) Bilo kakva komercijalna i druga uporaba gore navedenih podataka/dokumenata nije dozvoljena bez suglasnosti Uprave.

Članak 23.

(Sadržaj šumsko-gospodarske osnove)

(1) Šumsko-gospodarska osnova za državne šume i šume u privatnom vlasništvu obvezno sadrži:

- a) uvodni dio sa razlozima za donošenje i popisom svih katastarskih parcela po katastarskim općinama koje ulaze u šumsko-gospodarsko područje;
- b) stanje šuma i šumskih zemljišta u doba uređivanja uključujući i zaštićena šumska područja, objekte, rijetke vrste flore i faune, hidrološke, geomorfološke i arheološke znamenitosti;
- c) analizu i ocjenu gospodarenja u proteklom uređajnom periodu;
- d) plan gospodarenja šumama i šumskim zemljištima za naredni uređajni period sa:
 1. planom sječa,
 2. planom šumsko uzgojnih radova,
 3. planom proizvodnje i tehnologije rada,
 4. planom zaštite šuma,
 5. planom za očuvanje i unapređenje diverziteta šumskih ekosustava, ekoloških i socijalnih funkcija šume,

6. planom investicionih ulaganja sa posebnim naglaskom na održavanje i izgradnju šumske transportne infrastrukture,
7. planom korištenja nedravnih šumskih proizvoda,
8. ekonomsko-financijsku analizu koja sadrži rekapitulaciju i obračun očekivanih prihoda i rashoda na temelju planova iz točke d) ovog stavka.

(2) Ako postoje objektivni razlozi za odstupanje od odredaba šumsko-gospodarske osnove, naročito zbog prirodnih nepogoda ili bitno promijenjenih gospodarskih uvjeta, potrebno je izvršiti njenu reviziju. Reviziju odobrava i potvrđuje Ministarstvo i jedan primjerak se dostavlja Šumarskom inspektoratu.

(3) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje izrada, kontrola prikupljanja i obrade podataka, sadržaj šumsko-gospodarske osnove i uvjeti za reviziju šumsko-gospodarskih osnova za državne i privatne šume.

Članak 24.

(Godišnji planovi realizacije šumsko-gospodarske osnove)

(1) Šumsko-gospodarska osnova se realizira godišnjim planovima realizacije koji sadrže prosječno jednu desetinu svih planiranih radova po osnovi.

(2) Korisnik državnih šuma i Uprava su dužni dostaviti Ministarstvu godišnji plan realizacije šumsko-gospodarskih osnova do 01. prosinca tekuće za narednu godinu, uz pribavljeno mišljenje jedinica lokalne samouprave na čijem području će se izvoditi radovi predviđeni godišnjim planom. Uz godišnji plan realizacije za narednu godinu dostavlja se procjena izvršenja plana za tekuću godinu. Korisnik državnih šuma je obavezan dostaviti i dokaz o uplati naknade za korištenje državnih šuma za tekuću godinu sukladno članku 45. ovog Zakona.

(3) Ministarstvo u roku od 30 dana od dana prijema godišnjeg plana realizacije šumsko-gospodarske osnove, a na osnovu prijedloga Uprave, donosi godišnji plan realizacije šumsko-gospodarske osnove.

(4) Korisnik državnih šuma na kraju tekuće godine, a najkasnije do 31. prosinca, za narednu godinu donosi Osnovni cjenik šumskih drvnih sortimenata. Cjenik se donosi na temelju prosječne postignute cijene prodaje šumskih drvnih sortimenata. Cjenik služi za utvrđivanje početne cijene šumskih drvnih sortimenata, utvrđivanje naknade za korištenje državnih šuma i naknade za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.

(5) Radovi predviđeni godišnjim planom realizacije šumsko-gospodarske osnove ne mogu se započeti ukoliko Ministarstvo nije donijelo godišnji plan realizacije šumsko-gospodarske osnove. U tijeku godine, ukoliko za to postoje opravdani razlozi može se izvršiti izmjena godišnjeg plana na način kako je to propisano stavkom (3) ovog članka.

(6) Usvojeni godišnji plan realizacije šumsko-gospodarske osnove Korisnik državnih šuma i Uprava su dužni u roku od 15 dana od dana usvajanja dostaviti

Šumarskom inspektoratu i jedinici lokalne samouprave na čijem području će se izvoditi radovi predviđeni godišnjim planom.

Članak 25.

(Projekt za izvođenje)

(1) Projekt za izvođenje izrađuje se za uređajnu jedinicu – odjel za državne šume i katastarsku parcelu/parcele za privatne šume u skladu sa godišnjim planom realizacije šumsko-gospodarske osnove. Odredbe projekta za izvođenje su obvezne.

(2) Projekt za izvođenje sadrži sve aktivnosti i mjere za izvršenje sječe, vuče i iznosa, korištenja i transporta posječene drvene mase, šumsko-uzgojnih radova, financijsko-ekonomsku analizu realizacije projekta i kartu unutarnjeg prostornog uređenja odjela, mjere zaštite izvorišta i vodotoka i drugih vrijednosti unutar šumskih ekosustava. Pored toga, projekt za izvođenje sadrži procjenu utjecaja radova na okoliš u skladu sa člankom 59. ovog Zakona, mjere zaštite na radu i mjere protupožarne zaštite.

(3) Radovi predviđeni projektom treba da se izvrše u roku od dvije godine od dana njegovog donošenja.

(4) Projekt za izvođenje mogu izrađivati diplomirani inženjeri šumarstva sa položenim stručnim ispitom. Korisnik državnih šuma i Uprava određuju osobu za izradu projekta za izvođenje.

(5) Projekt za izvođenje donosi Korisnik državnih šuma za državne šume, a za privatne šume Uprava.

(6) Izuzev od stavka (1) ovog članka projekt za izvođenje može se izrađivati za više odjela u jednom slivu ako sječa i izrada sanitarnih užitaka ne prelazi više od 100 m³ po jednom odjelu.

(7) Za privatne šume rade se projekti za šumsko-uzgojne radove i za sječu ako je godišnji obim sječa veći od 100 m³ po vlasniku.

(8) Korisnik državnih šuma, odnosno Uprava, određuje realizatora projekta, diplomiranog inženjera šumarstva sa položenim stručnim ispitom, koji je odgovoran za stručno izvođenje radova po projektu za izvođenje.

(9) Projekt za izvođenje ima trajan karakter i čuva se u arhivi Korisnika državnih šuma i Uprave.

(10) Korisnik državnih šuma i Uprava obvezni su da vode registar izrađenih i donesenih projekata za izvođenje i da sve izvršene radove po projektu evidentiraju u evidencije iz članka 14. ovog Zakona.

IV. UZGAJANJE ŠUMA

Članak 26.

(Pošumljavanje krša i goleti)

(1) Pošumljavanje krša i goleti vrši se prema Planu za pošumljavanje koji naročito sadrži sljedeće:

- a) površine koje će se pošumljavati, naziv šumskogospodarskog područja, gospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka;
- b) analizu prirodnih karakteristika staništa, naročito u smislu tla i klimatskih uvjeta;

- c) izbor vrsta drveća, posebne karakteristike sadnica i opis razloga za njihov izbor;
- d) gustoću, način i tehniku sadnje;
- e) troškove sadnje i troškove održavanja pošumljenog područja za period od najmanje pet godina;
- f) procjenu funkcija koje će tek zasađene šume obavljati u tim predjelima;
- g) mjere zaštite od požara.

(2) Zabranjeno je podizanje monokultura četinaru na površini većoj od pet hektara.

(3) Površine predviđene za pošumljavanje i prirodnu obnovu moraju biti obilježene na terenu i ucrtane na karti odgovarajuće razmjere.

Članak 27.

(Šumski materijal za reprodukciju)

(1) U svrhu pošumljavanja koristi se samo materijal za reprodukciju potvrđenog porijekla.

(2) Uprava vodi registre objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i sadnog materijala šumskog i hortikulturnog drveća i grmlja.

V. ZAŠTITA ŠUMA, SANIRANJE ŠTETA I ČUVANJE ŠUMA

Članak 28.

(Opće preventivne mjere)

(1) Opće dugoročne preventivne mjere protiv biotičkih i nebiotičkih agensa, koji bi mogli ugroziti stabilnost šuma i njihove funkcije, temeljiti će se na gospodarenju šumama koje uvažava prirodne procese i na održavanju i odgovarajućemu unapređenju biodiverziteta u šumi.

(2) Principi i mjere kojima se osigurava gospodarenje šumama i biodiverzitet biti će određeni u Planu i dalje će biti razrađeni u planovima za gospodarenje šumama. Planovi će sadržavati određivanje staništa koja su od specijalnoga značaja sa gledišta šumskoga diverziteta, i određivanje mjera za postepeno prevođenje šuma s promijenjenim sastavom šumskih zajednica u više prirodne strukture, ako je to odgovarajuće.

(3) Staništa od posebnog značaja promatrano sa gledišta šumskoga diverziteta, koja su određena u šumskogospodarskim osnovama, biti će očuvana.

Članak 29.

(Sanitarne sječe i druge preventivne mjere)

(1) Korisnik državnih šuma i vlasnici privatnih šuma moraju osigurati da se sanitarne sječe provode prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem insekata, širenjem uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama.

(2) Mrtva i zaražena neposječena stabla, pojedinačna ili u malim grupama, ne moraju biti posječena u kontekstu sanitarne sječe ako se mogu smatrati obogaćenjem šumskoga biodiverziteta i ne predstavljaju ozbiljnu prijetnju okolnim sastojinama. Korisnik državnih šuma i vlasnici privatnih šuma koji su odgovorni da osiguraju sanitarnu sječu i Šumarski inspektor mogu tražiti mišljenje

od Uprave ukoliko nije jasan stupanj opasnosti.

(3) Korisnik državnih šuma i privatni vlasnici šuma osigurati će izvedbu sljedećih mjera zaštite šuma:

- a) nabavka, raspoređivanje, promatranje i održavanje feromonskih klopki i postavljanje lovnih stabala za potkornjake;
- b) guljenje kore ili tretiranje panjeva i drugog drveta koje predstavlja poseban rizik za razmnožavanje parazita, širenja uzročnika biljnih bolesti i štetočina kroz uporabu tvari za tretiranje sukladno ovom zakonu;
- c) uspostavljanje i održavanje šumskog reda.

(4) Pod šumskim redom iz stavka (3) točka c. ovoga članka smatra se poduzimanje mjera za sprječavanje pojave požara, štetnih insekata i biljnih bolesti, štetnoga djelovanja vjetra, snijega i drugih nepogoda, oštećivanje stabala i podmlatka prilikom sječe i izvoza drveta.

(5) Uprava će:

- a) prikupljati podataka u svezi zaštite šuma;
- b) osigurati informacije o pojavi biljnih bolesti i štetočina;
- c) savjetovati o pitanjima koja se tiču zaštite šuma;
- d) provoditi ostale mjere zaštite šuma.

(6) Ministar će propisati obim mjera o uspostavljanju i održavanju šumskoga reda i način njihovoga provođenja.

Članak 30.

(Zaštita šuma od požara)

(1) U šumama i na šumskom zemljištu kao i na drugom zemljištu na udaljenosti manjoj od 300 m od ruba šume nije dozvoljeno loženje otvorene vatre.

(2) Svako loženje otvorene vatre na udaljenosti većoj od 300 m od ruba šume mora biti prijavljeno Županijskoj upravi civilne zaštite odnosno službi civilne zaštite i zaštite od požara jedinice lokalne samouprave na čijoj se teritoriji šuma i šumsko zemljište nalazi.

(3) Izgradnja i rad tvornica i drugih objekata koji rade sa otvorenim plamenom je zabranjena na udaljenosti manjoj od 300 metara od ruba šume.

(4) Izuzev od stavka (1) ovog članka, vatra u šumama i na šumskom zemljištu može se ložiti samo na mjestima određenim i obilježenim od strane Uprave, uz pridržavanje propisanih uvjeta i mjera sigurnosti.

(5) U šumama i na šumskim zemljištima namjenjenim za izletišta, u dane blagdana i druge neradne dane, Uprava je obvezna osigurati dežurnu čuvarsku službu.

(6) Uprava za šume klasificira šume i šumsko zemljište po stupnju opasnosti od šumskih požara. Područja u kojima opasnost od šumskog požara predstavlja ozbiljnu prijetnju ekološkoj ravnoteži ili sigurnosti ljudi i stvari, klasificiraju se kao područja velike opasnosti. Područja gdje opasnost od požara nije stalna ili ciklična ali predstavlja značajnu prijetnju šumskim ekosustavima klasificiraju se kao područja srednje opasnosti.

(7) Korisnik državnih šuma i Uprava, u suradnji sa jedinicama lokalne samouprave i nadležnim tijelima civilne

zaštite, izrađuju planove za zaštitu šuma od požara.

(8) Uprava za šume je obvezna redovno izvještavati općinsko tijelo nadležno za poslove

civilne zaštite o svim požarima u šumama i na šumskom zemljištu putem propisanog obrasca.

(9) Uprava za šume vodi jedinstven registar šumskih požara za teritorij Županije.

(10) Uprava izrađuje karte teritorija prema stupnju opasnosti od šumskih požara.

(11) Ministar pravilnikom propisuje sadržaj planova za zaštitu od požara, vođenje registra šumskih požara, i izgled obrasca na kojem se izvješćuje o šumskim požarima.

Članak 31.

(Kemijska sredstva)

(1) Uporaba kemijskih sredstava u šumi je zabranjena.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, testirana kemijska sredstva mogu biti rabljena u šumama za zaštitu sadnica od divljači i od korovskih vrsta, kao i za umanjenje prekomjerne populacije insekata čiji broj ne može biti smanjen ni na koji drugi način i za gašenje šumskih požara, ako ne ugrožavaju biološku ravnotežu.

(3) Dozvolu za iznimnu uporabu kemijskih sredstava iz stavka 2. ovog članka izdaje Županijsko Ministarstvo prostornog uređenja, resursa i zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke.

Članak 32.

(Odlaganje otpada)

(1) Zabranjeno je odlagati otpad, smeće ili zagađujuće tvari u šumi ili na šumskome zemljištu.

(2) Uprava je obvezna ukloniti otpad, smeće i zagađujuće tvari iz državnih šuma.

Članak 33.

(Pašarenje)

(1) Paša, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika (u daljem tekstu: pašarenje) u šumama nije dozvoljeno.

(2) Izuzev od stavka (1) ovog članka Korisnik državnih šuma i vlasnici privatnih šuma mogu, prema dogovorenoj naknadi, dozvoliti pašarenje pod uvjetom da je stoka pod nadzorom čuvara stoke.

(3) Pristup stoke na pašu i pojila kroz šume dozvoljen je samo putem kojeg odredi Korisnik državnih šuma i vlasnik privatne šume.

(4) Pašarenje u šumama neće se dozvoliti ako bi se time ugrozio biodiverzitet, odnosno flora, fauna i gljive zaštićene prema propisima o zaštiti prirode.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uvjeti pod kojima se vrši pašarenje.

Članak 34.

(Zabrana čistih sječa i pustošenja šuma)

(1) Zabranjene su čiste sječe i pustošenje šuma.

(2) Čiste sječe mogu biti izvršene u iznimnim slučajevima u pripremi šumsko-uzgojnih zahvata s ciljem

unapređenja šumskih sastojina u mjeri koja je planirana u odobrenim šumsko-gospodarskim osnovama. Čista sječa šuma može se primijeniti i ako je nužna zbog sanitarne sječe ili provođenja preventivnih zaštitnih mjera.

Članak 35.

(Zaštita rijetkih i ugroženih vrsta)

(1) Zabranjeno je svako korištenje i oštećivanje flore i faune zaštićene prema propisima o zaštiti prirode.

(2) Zabranjena je sječa, iskorjenjivanje, ili bilo kakvo oštećivanje stabala tise (*Taxus baccata* L.), meče lijeske (*Corylus colurna* L.), munike (*Pinus heldreichii* Christ.), zanovijeti (*Petteria ramentacea* (Sieber) Presl), česvine (*Quercus ilex*), makedonskog hrasta (*Quercus troyana*), šnajderovog hrasta (*Quercus x schneideri* Vierh.) suplutnjaka (*Quercus pseudosuber*), lužnjaka (*Quercus robur*), balkanskog maklenića (*Acer intermedium* Pančić), dlakavog bušina (*Cistus vilosus*), lavande (*Lavandula angustifolia*), osim ako su potrebne uzgojne i sanitarne sječe.

Članak 36.

(Divljač u šumi)

(1) Brojno stanje i vrste divljači u šumskome ekosustavu moraju osigurati biološku ravnotežu i ne smiju ugroziti razvoj šuma ili spriječiti ostvarivanje ciljeva gospodarenja.

(2) Pričinjene štete i oštećenja koja prouzroči divljač u šumi nadoknadit će nositelj prava gospodarenja lovištem. Naknada za štetu koju divljač pričinu državnim šumama se uplaćuje na račun Proračuna Županije, a naknada za štetu koju divljač pričinu privatnim šumama uplaćuje se privatnom vlasniku šume.

Članak 37.

(Pošumljavanje sječina i paljika)

(1) Sve površine nastale čistom sječom i paljike moraju biti pošumljene u roku od dvije godine nakon sječe ili šumskog požara, prirodnom obnovom ili putem pošumljavanja.

(2) Ako se ne očekuje prirodna obnova u roku od dvije godine, koja bi bila u skladu sa šumskouzgojnim ciljem, pošumljavanje se vrši sadnjom ili sjetvom sjemena drveća koje odgovara staništu.

Članak 38.

(Obnova šuma nakon nepogode)

(1) U slučaju nepogode u šumi uzrokovane bilo kojim biotičkim ili nebiotičkim uticajima, uključujući i šumske požare, Korisnik državnih šuma i Uprava pripremaju plan za obnovu oštećenih i uništenih šuma i šumskog zemljišta. Plan sadrži opis nepogode, stupanj oštećenja šume, mjere koje se trebaju provesti i troškove sanacije i obnove.

(2) Ako troškovi za obnovu iz stavka (1) ovog članka prelaze financijski potencijal Korisnika državnih šuma i privatnog vlasnika šume u kombinaciji sa dostupnim financijskim sredstvima za šume iz Proračuna Županije, kao i iz drugih dostupnih fondova, Vlada će osigurati

posebna sredstva kako bi se omogućila primjena plana.

Članak 39. (Naknada štete)

(1) Pravne i fizičke osobe koje nanesu štetu šumama i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu po bilo kojem temelju obvezni su štetu nadoknaditi po odštetnom cjeniku. Naknada se uplaćuje na račun Proračuna Županije.

(2) Pravne i fizičke osobe koje nanesu štetu šumama i šumskom zemljištu u privatnom vlasništvu po bilo kojem osnovu dužni su vlasniku šume i šumskog zemljišta nadoknaditi štetu prema odštetnom cjeniku.

(3) Ministar donosi odštetni cjenik iz stavaka (1) i (2) ovog članka.

Članak 40. (Praćenje zdravstvenoga stanja šuma)

(1) Uprava će pratiti obim i razinu degradiranja i štete u šumama i izvještavati će o tome Ministarstvo, Korisnika državnih šuma i javnost.

(2) Ministar donosi pravilnik za praćenje zdravstvenoga stanja šuma.

Članak 41. (Čuvanje šuma)

(1) Uprava je dužna osigurati neposrednu zaštitu šuma – čuvanje šuma od protupravnoga prisvajanja i korištenja, šumskih požara i drugih elementarnih nepogoda, biljnih bolesti i štetočina, kao i drugih protuzakonitih radnji, putem organizirane čuvarske službe (čuvari šuma) po određenim čuvarskim rajonima.

(2) Čuvarsku službu mogu obavljati samo stručne osobe koje za to ovlasti Ministar.

(3) Čuvar šuma je ovlaštena službena osoba.

(4) Čuvar šuma može biti samo osoba koja je završila srednju šumarsku školu III i IV stupanj, koja ispunjava uvjete za nošenje oružja i druge uvjete za obavljanje javne službe čuvara šuma.

(5) Čuvar šuma službu obavlja u uniformi, mora biti naoružani i mora posjedovati dokument – legitimaciju čuvara šuma kojim potvrđuje svoj identitet, status i ovlaštenja.

(6) Dužnost čuvara šuma je da:

- a) čuva šumu od šumskih požara, na način kako je utvrđeno ovim Zakonom i planovima zaštite šuma od požara;
- b) čuva šumu od bespravna zauzimanja i korištenja, od bespravnih sječa i krađe šumskih proizvoda, sprječava bespravnu izgradnju u šumi i na šumskim zemljištima;
- c) evidentira bespravno posječena stabla u propisane obrasce i obilježava panjeve bespravno posječenih stabala;
- d) sprječava bespravno pašarenje;
- e) prati pojave i kretanje biljnih bolesti i štetočina i štete nanese šumi od divljači;
- f) prati mjere održavanja šumskoga reda;

- g) sprječava nezakonito pokretanje drveta iz šume, ubiranje i sakupljanje nedravnih šumskih proizvoda i stavljanje istih u promet;
- h) zaustavlja transportna sredstva na šumskim prometnicama i pregleda prateću dokumentaciju za transport šumskih sortimenata;
- i) pregleda porijeklo drveta na pilanama i na svim drugim mjestima gdje se drvo drži;
- j) sprječava odlaganje smeća i drugoga otpada u šumu i uništavanje graničnih oznaka;
- k) legitimira sve osobe zatečene u vršenju prekršajnih radnji po ovom zakonu i krivičnih djela koja se odnose na šume, ili za koja postoji utemeljena sumnja da su izvršila takva djela, ako se ne može utvrditi identitet tih osoba na drugi način;
- l) sačinjava zapisnik o protupravnoj radnji sa neophodnim podacima o izvršenoj radnji, izvršiteljima i visini štete;
- m) izvješćuje nadležne u Upravi, Policijsku upravu i Županijskog šumarskog inspektora o svim zapaženim nepravilnostima.

(7) Za sve bespravne aktivnosti u skladu sa svojim dužnostima iz stavka (6) ovog članka, čuvar šuma obavezan je, bez odlaganja, sačiniti zapisnik o protupravnoj radnji sa neophodnim podacima radi podnošenja prekršajnog naloga, odnosno zahtjeva, putem Uprave za šume nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka ili pisane prijave nadležnom tužiteljstvu za bespravnu aktivnost koja ima obilježje krivičnog djela.

(8) U slučajevima iz stavka (6) ovoga članka svaka osoba je obvezna da na zahtjev čuvara šuma pokaže osobne isprave kojima se utvrđuju njegov identitet i isprave za drvo i ostale šumske proizvode koje prevozi, kao i da omogući pregled vozila, drugih sredstava transporta, prtljaga i mjesta i prostora gdje su šumski proizvodi smješteni.

(9) Ministar donosi pravilnik o načinu izvršavanja zadataka, obliku i sadržaju legitimacije čuvara šuma, izgledu uniforme i općim kriterijima za utvrđivanje čuvarskih rajona.

VI. KORIŠTENJE ŠUMA

Članak 42. (Korištenje privatnih šuma)

Pravo korištenja privatnih šuma, u skladu s ovim Zakonom i podzakonskim propisima, imaju vlasnici privatnih šuma, odnosno pravne ili fizičke osobe koje oni ovlaste.

Članak 43. (Korištenje državnih šuma i Zaključivanje ugovora)

(1) Korisnik državnih šuma na području Županije je „Šumsko-gospodarsko društvo Županije Zapadnohercegovačke“ d.o.o. Posušje (u daljnjem tekstu: Korisnik državnih šuma).

(2) Ministarstvo ugovorom prenosi poslove

gospodarenja državnim šumama Korisniku državnih šuma iz stavka (1) ovog članka.

(3) Prava, zadaci i odgovornosti iz stavka (2) ovog članka koje Ministarstvo ugovorom prenosi Korisniku državnih šuma, pored ostalog, sastoje se iz:

- a) realizacije šumsko-gospodarske osnove za državne šume putem godišnjih planova realizacije, izvršenje godišnjih planova gospodarenja ukoliko nije donesena šumsko-gospodarska osnova i izrade i realizacije projekata za izvođenje;
- b) projektiranja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja šumske infrastrukture;
- c) prometa šumskih drvnih sortimenata i nedravnih šumskih proizvoda;
- d) izvršavanja programa i planova biološke reprodukcije šuma propisanih šumsko-gospodarskom osnovom;
- e) provođenje mjera zaštite šuma u skladu sa ovim Zakonom;
- f) proizvodnje i prometa šumskog sjemena, šumskog i hortikulturnog sadnog materijala;
- g) izvršavanja planova korištenja nedravnih šumskih proizvoda;
- h) realizacije planova razvoja šumarstva i mjera racionalizacije u šumarstvu;
- i) realizacije aktivnosti predviđenih Planom i
- j) ostalih poslova, zadataka i odgovornosti u skladu sa ugovorom o prijenosu poslova gospodarenja.

(4) Vlada donosi Uredbu o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriji Županije.

(5) Korisnik državnih šuma ne može prenositi na treće osobe prava koja proizlaze na temelju ugovora iz stavaka (2) i (3) ovog članka.

Članak 44.

(Realizacija ugovornih obveza)

Ministarstvo, putem Uprave, prati realizaciju ugovorenih obveza iz članka 43. stavak (3) ovog Zakona i o tome izvještava Vladu i jedinicu lokalne samouprave.

Članak 45.

(Naknada za korištenje državnih šuma)

(1) Korisnik državnih šuma obavezan je platiti naknadu za njihovo korištenje.

(2) Visina naknade za korištenje državnih šuma iznosi 6 % od prihoda utvrđenog na temelju ostvarene godišnje količine sječe šumskih drvnih sortimenata računajući cijenu drveta na panju i ostvarenog prihoda od prodaje nedravnih šumskih proizvoda u skladu sa Cjenikom iz članka 24. stavak (4) ovog Zakona.

(3) Korisnik državnih šuma obavezan je vršiti uplatu naknade za korištenje državnih šuma na način propisan odredbama članka 73. ovog Zakona.

(4) Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stavka (2) ovog članka vrši Šumarski inspektor i Porezna uprava.

Članak 46.

(Prava trećih osoba)

Zabranjeno je utvrđivati nova ili širiti postojeća prava trećih osoba na šumu i šumsko zemljište.

Članak 47.

(Sječa šuma)

(1) Stabla u šumi mogu se sjeći tek poslije izvršene doznake i donošenja projekta za izvođenje.

(2) Prije sječe u državnim šumama, redovite ili sanitarne, Korisnik državnih šuma će prijaviti sječju Upravi i Šumarskom inspektoratu. Prijava će biti poslana najmanje 7 dana i najviše 30 dana prije početka sječe doznačenih stabala.

(3) Za potrebe lokalnog stanovništva za ogrjevnim drvetom izuzetno se može dozvoliti sječa šuma u vidu sanitarne sječe. Uvjeti i način ove vrste sječe biti će regulirani pravilnikom.

(4) Šteta koja nastane prilikom sječe na šumskom zemljištu mora biti sanirana odmah nakon završetka izvlačenja šumskih drvnih sortimenata.

(5) Ukoliko postoji opravdan razlog za sumnju da je planirana ili započeta sječa, ili druge radnje u suprotnosti sa šumsko-gospodarskom osnovom, godišnjim planom realizacije šumsko-gospodarske osnove, ovim Zakonom ili propisima koji su doneseni na temelju ovog zakona, Šumarski inspektor će zabraniti izvođenje radova dok se ne otklone utvrđene nepravilnosti.

(6) Ministar propisuje oblik i sadržaj obrasca za prijavu sječe iz stavka (2) ovog članka.

Članak 48.

(Doznaka stabala za sječju)

(1) Doznaka stabala za sječju vrši se obilježavanjem stabala ili obilježavanjem površina obraslih drvećem. Obilježavanje površina za sječju može se vršiti samo u izdanačkim šumama predviđenim za direktnu konverziju u viši uzgojni oblik.

(2) Doznaku stabala za sječju u državnim šumama može vršiti diplomirani inženjer šumarstva sa položenim stručnim ispitom koga odredi Korisnik državnih šuma.

(3) Izuzetno od stavka (2) ovog, doznaku stabala za sanitarnu sječju i doznaku stabala u izdanačkim šumama može vršiti šumarski tehničar sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci koga odredi Korisnik državnih šuma.

(4) Doznaka i sječa stabala ne može se vršiti u dijelovima šume za koje imovinsko-pravni odnosi nisu riješeni, granice nisu utvrđene i na terenu vidno i na propisani način obilježene. (5) Doznaka stabala za sječju i obim šumsko-uzgojnih radova u privatnim šumama vrši se na temelju rješenja Uprave.

(6) Doznaka i sječa stabala, odnosno površina za sječju u privatnim šumama, može se odobriti samo vlasniku koji kao dokaz vlasništva podnese zemljišnoknjižni izvadak, kopiju katastarskog plana, suglasnost svih suvlasnika / suposjednika za izdavanje dozvole za sječju ovjerene kod notara, izjave vlasnika/posjednika susjednih parcela.

U katastarskim općinama u kojima nisu uspostavljene zemljišne knjige, uz uvjerenje nadležnog suda o toj činjenici, umjesto zemljišno knjižnog izvotka, može se podnijeti izvod iz posjedovnog lista.

(7) Protiv rješenja iz stavka 5. ovog članka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema istog.

(8) Doznaku stabala ili obilježavanje površina za sječu u privatnim šumama može vršiti diplomirani inženjer šumarstva sa položenim stručnim ispitom kojeg rješenjem odredi Uprava. Izuzetno, doznaku stabala za sanitarnu sječu i doznaku stabala u izdancima šumama, može vršiti šumarski tehničar sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci koga rješenjem odredi Uprava.

(9) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način doznake stabala za sječu i obilježavanja površina za sječu.

Članak 49.

(Korištenje nedrvnih šumskih proizvoda)

(1) Korisnik državnih šuma, u državnim šumama, i privatni vlasnici šuma u privatnim šumama, mogu iskorištavati nedrvne šumske proizvode (ljekovito, aromatično i jestivo bilje, gljive i šumske plodove) ili odobriti drugim pravnim i fizičkim osobama njihovo iskorištavanje.

(2) Obim, mjesta, vrijeme i način korištenja ne smiju ugrožavati opstanak vrsta.

(3) U šumi i na šumskome zemljištu zabranjeno je iskorištavanje humusa, gline, treseta, pijeska, šljunka, krečnjaka, kamena i mineralnih sirovina, kao i skidanje kore sa drveća i bušenje stabala, uklanjanje iz šume grana i drugih ostataka drveta od sječe, kao i ostalih organskih materija koje su nužne za poboljšanje plodnosti tla.

(4) Iznimno od stavka (3) ovog članka pijesak, šljunak i kamen se mogu koristiti za izgradnju šumskih prometnica.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim će propisati uvjete za iskorištavanje i sakupljanje nedrvnih šumskih proizvoda (vrijeme, način sakupljanja i iskorištavanja, i dr.).

Članak 50.

(Promet drveta i nedrvnih šumskih proizvoda)

(1) Zabranjeno je drvo, dijelove stabala i grane posječene u šumi i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.), kretati od panja i stavljati u promet dok se ne označi šumskim čekićem (žigoše), obrojči, premjeri, evidentira i ne izda otpremni iskaz.

(2) Žigosanje, obrojčavanje, premjeravanje, evidentiranje i izdavanje otpremnoga iskaza za drvo koje potiče iz državne šume vrši Korisnik državnih šuma, a za drvo iz privatnih šuma Uprava.

(3) Zabranjeno je nedrvne šumske proizvode iz državnih šuma stavljati u promet bez odobrenja Korisnika državnih šuma, a iz privatnih šuma bez odobrenja Uprave.

(4) Pod prometom drveta i nedrvnih šumskih proizvoda, u smislu ovoga zakona, podrazumijeva se prijevoz prometnicama, kupovina, prodaja, poklon, skladištenje kao i primanje drveta u pilane u kojima se vrši rezanje drveta.

(5) Drvo i nedrvni šumski proizvodi koji se zateknu u prometu u suprotnosti sa odredbama stavaka (1), (2) i (3) ovog članka bit će privremeno oduzeti.

(6) Privremeno oduzimanje drveta i nedrvnih šumskih proizvoda (zapljena) koji su stavljani u promet u suprotnosti sa odredbama ovoga članka vrše pripadnici policije i šumarski inspektor. Privremeno oduzeti šumski proizvodi pohranjuju se na mjestu koje odredi Uprava.

(7) U slučaju da postoji mogućnost da se u tijeku pohranjivanja šumskim proizvodima umanjuje vrijednost, zaplijenjena roba će se prodati licitacijom a financijska sredstva će se deponirati na račun Proračuna Županije.

(8) Ministar donosi pravilnik kojim će propisati način žigosanja, obrojčavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo i nedrvne šumske proizvode.

Članak 51.

(Biološka reprodukcija šuma)

(1) Ministarstvo i Korisnik državnih šuma obvezni su osigurati biološku reprodukciju državnih šuma sukladno važećoj šumsko-gospodarskoj osnovi. Sredstva za biološku reprodukciju šuma osiguravaju Korisnik državnih šuma i Ministarstvo, sukladno nadležnostima propisanim ovim zakonom.

(2) Biološka reprodukcija šuma podrazumijeva:

- a) izradu šumsko-gospodarskih osnova;
- b) izradu projekata za izvođenje;
- c) pripremu zemljišta za prirodnu obnovu;
- d) pošumljavanje površina nastalih nakon čistih sječa;
- e) sanaciju i pošumljavanje opožarenih površina;
- f) odabiranje i doznaku stabala za sječu;
- g) njegu i čišćenje šumskih kultura i šuma;
- h) zaštitu šuma od biljnih bolesti i štetočina, požara i protupravnog prisvajanja;
- i) proizvodnju šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala;
- j) izgradnju šumskih prometnica;
- k) čuvanje šuma;
- l) druge poslove s ciljem osiguranja trajnosti gospodarenja šumama.

Članak 52.

(Tehnički prijem radova)

(1) Za izvedene radove po projektu za izvođenje vrši se tehnički prijem radova.

(2) Povjerenstvo za tehnički prijem radova u državnim šumama imenuje Korisnik državnih šuma, a za privatne šume Uprava.

(3) U povjerenstvo za tehnički prijem radova imenuje se projektant, osoba odgovorna za realizaciju projekta i predstavnik Uprave.

(4) O izvršenome tehničkome prijemu povjerenstva iz st. (2) i (3) ovoga članka sastavljaju zapisnik u kojem se obvezno konstatira uspjeh, obim i kakvoća izvršenih radova.

(5) Ako se prilikom tehničkoga prijema utvrdi da radovi nisu uspješno i kvalitetno izvršeni prema projektu za izvođenje, izvođač radova obavezan je utvrđene nedostatke otkloniti i radove izvršiti o vlastitom trošku i u roku koji odredi povjerenstvo.

(6) Tehnički prijem radova se mora izvršiti najkasnije šest mjeseci od dana završetka radova.

(7) Svi izvršeni radovi i nalaz povjerenstva evidentiraju se u evidencije iz članka 14. st. (2).

(8) Troškove rada povjerenstva za državne šume snosi Korisnik državnih šuma, a za privatne šume Ministarstvo.

Članak 53.

(Ocjena uspjeha pošumljavanja-kolaudacija)

(1) Za sve radove na pošumljavanju mora se izvršiti kolaudacija (ocjena uspjeha pošumljavanja).

(2) Ocjena uspjeha pošumljavanja-kolaudacija se vrši dvije godine nakon izvršenog pošumljavanja.

(3) Za procjenu uspjeha pošumljavanja-kolaudaciju se imenuje povjerenstvo.

(4) Povjerenstvo za ocjenu uspjeha pošumljavanja-kolaudaciju na državnom zemljištu imenuje Korisnik državnih šuma, a za privatno šumsko zemljište Uprava.

(5) U povjerenstvo za ocjenu uspjeha pošumljavanja-kolaudaciju imenuju se projektant, osoba odgovorna za realizaciju projekta i predstavnik Uprave.

(6) Troškove rada povjerenstva iz stavka (3) ovog članka snosi Korisnik državnih šuma za državne šume, a za privatne šume Ministarstvo.

(7) Ako uspjeh pošumljavanja nije zadovoljavajući mora se pristupiti popunjavanju. Troškovi popunjavanja padaju na teret investitora pošumljavanja.

Članak 54.

(Obavljanje radova u šumarstvu)

(1) Radove u šumarstvu mogu izvoditi fizičke i pravne osobe koje su registrirane za izvođenje odgovarajućih poslova i ispunjavaju uvjete iz stavka 3. ovog članka.

(2) Osobe koje obavljaju radove u šumarstvu obvezne su osigurati mjere zaštite na radu prema pozitivnim zakonskim propisima i obvezna su provesti adekvatnu obuku zaposlenih.

(3) Ministar će propisati uvjete koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu.

Članak 55.

(Stručni šumarski ispit)

(1) Za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu polaže se stručni šumarski ispit.

(2) Stručni šumarski ispit mogu polagati diplomirani inženjeri šumarstva sa VII stupnjem VSS, sa najmanje dvije godine radnog iskustva u struci nakon stjecanja stručnog zvanja.

(3) Polaganja stručnog šumarskog ispita oslobođeni su

diplomirani inženjeri šumarstva, sa više od deset godina radnog iskustva u struci nakon stjecanja stručnog zvanja kao i magistri i doktori šumarskih znanosti.

(4) Ministar donosi pravilnik o uvjetima i načinu polaganja stručnog šumarskog ispita.

Članak 56.

(Izgradnja i održavanje šumskih prometnica)

(1) Šumska prometnica mora biti planirana, izgrađena i održavana tako da, pored poštivanja tehničkih i ekonomskih okolnosti kao i ekoloških uvjeta šumskoga tla, minimalno utiče na floru i faunu, šumski biodiverzitet i ekosustav u cijelosti.

(2) U planiranju šumskih prometnica obvezno se uzima u obzir, ne samo značaj prometnice za gospodarenje šumama, nego, također, prilagodavanje okolini, opstanak i razvoj planinskih sela kao i turističke i rekreacijske potrebe.

(3) Šumska prometnica mora biti izgrađena, održavana i korištena na takav način da isključuje sljedeće:

- ugrožavanje izvora vode;
- uzrokovanje erozivnih procesa;
- sprječavanje prelijevanja vode iz bujica;
- narušavanje ravnoteže nestabilnoga tla i povećanje rizika od klizišta;
- utjecaj na područja koja su važna za opstanak divljih životinja i biološku raznolikost;
- utjecaj na prirodno i kulturno naslijeđe;
- ugrožavanje ostalih funkcija i višenamjensku uporabu šume;

(4) Šumska prometnica se može graditi nakon što se izradi projekt za njenu izgradnju i dobije suglasnost Ministarstva.

(5) Ako je zbog izgradnje šumske prometnice neophodno koristiti parcele trećih osoba izvršit će se eksproprijacija takvih parcela u skladu sa važećim Zakonom o eksproprijaciji. Od drugih vlasnika šume i ostalih pravnih i fizičkih osoba koja imaju koristi od ovakve infrastrukture, može se zahtijevati da učestvuju u troškovima izgradnje i održavanja u skladu sa koristima koje će imati od toga.

(6) Korisnik državnih šuma, u skladu sa odredbama ovog zakona i šumsko-gospodarske osnove, gradi, održava i nadgleda šumsku transportnu infrastrukturu i promet na istoj.

(7) Korisnik državnih šuma dostavlja podatke neophodne za uspostavljanje i vođenje katastra šumske infrastrukture koji je sastavni dio katastra šuma.

(8) Ministar će donijeti pravilnik o projektiranju, izgradnji i održavanju šumskih prometnica.

Članak 57.

(Promet u šumama)

(1) Dozvoljeno je kretanje motornih vozila šumskim prometnicama samo u cilju izvođenja radova glede gospodarenja šumama, njihovog nadziranja kao i za potrebe lokalnoga pučanstva. Motorna vozila se također mogu kretati šumskim prometnicama zbog spašavanja,

policijskih potreba, vojnih potreba, mjera za zaštitu od prirodnih nesreća i održavanja javne infrastrukture. Na šumskim prometnicama širim od dva metra mogu se rabiti i bicikli.

(2) Za razna takmičenja koja uključuju motorna vozila, vlasnik privatne prometnice ili Korisnik državnih šuma za državne šumske prometnice može odobriti korištenje šumskih prometnica trećim osobama prema dogovorenoj naknadi.

(3) Šteta na šumskim prometnicama učinjena od strane drugih korisnika mora biti nadoknađena vlasnicima privatnih šumskih prometnica odnosno Korisniku državnih šuma, za državne šumske prometnice.

Članak 58.

(Pristup šumama)

(1) Sve osobe imaju pravo kretati se kroz šumu ili šumsko zemljište u cilju rekreacije, ako nije drugačije određeno ovim ili nekim drugim zakonom. Smatra se da osobe koje tako rabe šumu ili šumsko zemljište preuzimaju sve rizike ovakvim postupkom. Korisnik državnih šuma, za državne šume, odnosno vlasnik privatne šume nisu obvezni poduzeti posebne mjere predostrožnosti prema posjetiocima šuma niti će se smatrati odgovornima za bilo kakve štete ili povrede koje pretrpe takve osobe, osim ako su bile namjerno nanosene ili izazvane nehatom.

(2) Bez odobrenja Korisnika državnih šuma, za državne šume, ili vlasnika privatne šume zabranjeno je:

- a) postavljati logor u šumi;
- b) smještati pčelinjake;
- c) sakupljati nedrvne šumske proizvode u komercijalne svrhe;
- d) pomjerati međe šuma, odnosno granične biljege;
- e) ulaziti u ograđena šumska područja i zatvorene šumske prometnice;
- f) ulaziti u područja gdje se vrši sječa;
- g) ulaziti u pošumljena područja i šumske rasadnike.

Članak 59.

(Procjena utjecaja na okoliš)

(1) Procjena utjecaja na okoliš je obvezna za krčenje šuma i šumskog zemljišta.

(2) Procjenu utjecaja na okoliš iz stavka 1. ovog članka vrši se sukladno Zakonu o zaštiti okoliša Županije Zapadnohercegovačke.

VII. ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE S POSEBNIM REŽIMOM GOSPODARENJA

Članak 60.

(Opći principi)

(1) Kako bi se osigurala njihova zaštita ili posebni režim gospodarenja, određene šume mogu biti proglašene zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom. Njima će se gospodariti na takav način kojim će se osigurati ostvarivanje namjene prema kojoj su šume

proglašene. (2) Ukoliko šume predstavljaju dio područja koje je zaštićeno sukladno drugim zakonom, koji, također, propisuje posebni režim gospodarenja za šume, takve šume će se smatrati proglašenim šumama s posebnom namjenom.

(3) Zaštitne šume i šume s posebnom namjenom moraju se ucrtati na kartu i označiti vidljivim znakovima koji se odrede u propisu o proglašenju šume. One će biti predmet nadzora Šumarskog inspektora bez obzira na tijelo koje je proglasilo šume.

(4) Obilježavanje zaštitnih i šuma s posebnom namjenom vrši Uprava. Troškove označavanja snosi pravna osoba na čiji se zahtjev šuma proglašava zaštitnom, odnosno šumom sa posebnom namjenom.

(5) Aktom kojim se šume proglašavaju zaštitnim ili šumama sa posebnom namjenom određuju se uvjeti, način korištenja i zaštita tih šuma.

(6) Korisnik državnih šuma, odnosno vlasnik privatne šume, ima pravo na naknadu za ograničeno korištenje ili povećane troškove zaštite. Naknadu snosi pravna osoba na čiji je zahtjev proglašenje izvršeno. Visina naknade se utvrđuje sporazumno, a ako se sporazum ne postigne naknada se utvrđuje po Zakonu o eksproprijaciji.

(7) Uprava vodi evidenciju zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom.

Članak 61.

(Zaštitne šume)

(1) Zaštitne šume su:

- a) šume koje prvenstveno služe za zaštitu zemljišta na strmim terenima i zemljišta podložna erozijama, bujicama, klizištima ili ostrim klimatskim uvjetima koji ugrožavaju postojanje samih šuma;
- b) šume čiji je glavni zadatak zaštita naselja, gospodarskih i drugih objekata kao što su prometnice, energetske objekti, objekti telekomunikacijske infrastrukture, zaštita izvorišta i korita vodotoka, obale vodenih akumulacija, kao i šume koje su podignute kao zaštitni pojasevi odnosno koje služe protiv prirodnih nepogoda ili katastrofičnih ili stihijskih efekata ljudskoga djelovanja.

(2) Zaštitne šume iz stavka (1) ovoga članka proglašava Vlada Županije Zapadnohercegovačke na prijedlog Ministarstva.

(3) Primjerak akta o proglašenju zaštitne šume obvezno se dostavlja Korisniku državnih šuma, Upravi i Ministarstvu prostornog uređenja, resursa i zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke.

Članak 62.

(Šume s posebnom namjenom)

(1) Za šume sa posebnom namjenom proglašavaju se:

- a) šume ili njeni dijelovi koje imaju poseban kulturni, povijesni, ekološki i prirodni značaj, nacionalni parkovi, park šume, prirodni i lovni rezervati;
- b) šume od posebnoga značaja za obranu i potrebe

Oružanih snaga BiH;

- c) šume i šumsko zemljište od značaja za zaštitu biodiverziteta i prirodnih staništa flore, faune i drugih organizama;
- d) šume ili njeni dijelovi registrirani kao sjemenske sastojine i sjemenski objekti;
- e) šume od posebnoga znanstvenoga i obrazovnoga značaja;
- f) šume od posebnog značaja za pročišćavanje zraka, snabdijevanje vodom;
- g) šume namijenjene za izletišta, odmor, opće obrazovanje, rekreaciju, turizam, klimatska i druga lječilišta.

(2) Proglašenja iz stavka (1) točke b), c), d), e), f) i g) vrši Skupština Županije Zapadnohercegovačke, uz prethodno pribavljenu suglasnost općinskog vijeća svake općine na području koje se proglašenje vrši.

(3) Šume s posebnom namjenom mogu biti nazvane prema ključnim funkcijama koje osiguravaju.

(4) Primjerak akta o proglašenju šuma s posebnom namjenom obvezno se dostavlja Korisniku državnih šuma, Upravi i Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke.

Članak 63.

(Zahtjev za proglašenje)

(1) Zahtjev sa elaboratom za proglašenje zaštitnih šuma ili šuma s posebnom namjenom podnosi zainteresirana institucija ili pravna osoba Ministarstvu.

(2) Elaborat iz stavka (1) ovog članka treba sadržavati sljedeće:

- a) cilj i razloge zbog kojih se predlaže proglašenje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom;
- b) naziv šumsko-gospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka, i za privatne šume naziv katastarske općine i broj katastarske parcele;
- c) digitalnu kartu razmjere 1:10.000 (za manja područja razmjera 1:5.000), sa ucrtanom parcelom za koju se traži proglašenje zaštitne šume, odnosno šume sa posebnom namjenom;
- d) opis strukture šume i šumskoga zemljišta, uključujući stanje površina, drvenu zalihu po vrstama drveća, godišnji prirast i jednogodišnji etat;
- e) predložena ograničenja u gospodarenju;
- f) predložene naknade ukoliko one dođu u obzir;
- g) odgovarajuće administrativne mjere uključujući javne obavijesti i rasprave.

VIII. PROMJENA NAMJENE I KORIŠTENJE ŠUMA U DRUGE SVRHE

Članak 64.

(Izdvajanje iz šumsko-gospodarskog područja)

(1) Vlada može, na prijedlog Ministarstva, pojedine dijelove državnih šuma izdvojiti iz šumsko-gospodarskog područja radi njihovog korištenja za potrebe Oružanih snaga i policijskih struktura.

(2) Vlada, na prijedlog Ministarstva ili zahtjeva predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, uz elaborat Uprave, može dijelove šumskih zemljišta nepodesnih za pošumljavanje izdvojiti iz šumsko-gospodarskog područja i prenijeti u vlasništvo općini na korištenje u druge svrhe koje daju veću trajnu korist.

(3) Podnositelj zahtjeva obavezan je uplatiti naknadu koja se određuje u skladu sa člankom 65. stavak (9) ovog Zakona. Naplaćena sredstva su namjenski prihod Proračuna Županije.

(4) Visinu naknade iz stavka (3) ovog članka procjenjuje stručna komisija koju imenuje Ministar.

(5) Troškove postupka izdvajanja iz šumsko-gospodarskog područja snosi podnositelj zahtjeva.

(6) Kontrolu naplate sredstava iz stavka 3. ovog članka vrši Šumarski inspektor i Porezna uprava.

Članak 65.

(Krčenje šume)

(1) Krčenje šuma je zabranjeno.

(2) Krčenje šume, može se dozvoliti samo ako se radi o izgradnji objekata planiranih važećim planom prostornog uređenja, te istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina temeljem ugovora o koncesiji.

(3) Ministarstvo, uz prethodno mišljenje Uprave i dokaza o izvršenoj uplati naknada iz stavka (9) ovoga članka, donosi Rješenje kojim se dozvoljava krčenje šume iz stavka (2) ovoga članka.

(4) Zahtjev za krčenje šuma može podnijeti vlasnik, koncesionar i druga ovlaštena osoba u skladu sa odredbama ovog Zakona.

(5) Zahtjev za krčenje šume podnosi se Ministarstvu uz slijedeću dokumentaciju:

- a) izvadak iz važećeg plana prostornog uređenja;
- b) izvadak iz zemljišnih knjiga i kopiju katastarskog plana;
- c) koncesijski ugovor ako se radi o koncesiji;
- d) procjenu utjecaja na okoliš iz članka 59. ovoga Zakona;
- e) suglasnost tijela nadležnog za zaštitu povijesnog i prirodnog naslijeđa;
- f) odgovarajući vodni akt za gradnju planiranog objekta izdat od nadležnog tijela za vode.

(6) Odredbe ovog Zakona i podzakonskih propisa donesenih na temelju njega, a koji se tiču zaštite šuma, primjenjuju se i za šume za koje je izdana dozvola za krčenje ako nisu iskrčene.

(7) Ako se u roku od dvije godine od dana izdavanja Rješenja iz stavka (3) ovog članka iskrčeno zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno, korisnik iskrčenog zemljišta obavezan je izvršiti njegovo pošumljavanje.

(8) Rješenje za krčenje šume iz stavka (3) ovog članka važi dvije godine od dana donošenja.

(9) Podnositelj zahtjeva za krčenje šume obavezan je prije započinjanja radova uplatiti naknadu čija vrijednost se određuje u visini troškova podizanja i održavanja novih šuma na površini koja ne može biti manja od površine

kojoj se mijenja namjena, dodajući tome vrijednost drveta prema Osnovnom cjeniku iz članka 24. stavak (4) ovoga Zakona. Naknada se uplaćuje na račun Proračuna Županije i ista se može koristiti samo u svrhu podizanja novih šuma i kupovinu šuma u skladu sa odredbama ovoga Zakona.

(10) Visinu naknade iz stavka (9) ovog članka procjenjuje stručna komisija koju imenuje Ministar.

(11) Troškove postupka izdavanja dozvole za krčenje šuma i šumskog zemljišta snosi podnositelj zahtjeva.

(12) Protiv Rješenja iz stavka (3) ovog članka nije dopuštena žalba, ali se pred nadležnim sudom može pokrenuti upravni spor.

(13) Kontrolu uplate iz stavka (9) ovog članka vrši Šumarski inspektor i Porezna uprava.

Članak 66.

(Gradnja u šumi)

(1) U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura, objekti potrebni za gospodarenje šumama u skladu sa važećom šumsko-gospodarskom osnovom i lovno uzgojni i lovno tehnički objekti u skladu sa važećom lovno-gospodarskom osnovom.

(2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, gradnja objekata predviđenih važećim planom prostornog uređenja može se dozvoliti nakon pribavljanja dozvole za krčenje iz članka 65. ovog Zakona.

Članak 67.

(Zakup šumskog zemljišta)

(1) Davanje šuma i šumskog zemljišta u zakup je zabranjeno.

(2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, Ministarstvo može pojedina šumska zemljišta ugovorom davati u zakup radi postavljanja objekata čija je gradnja predviđena ugovorom o koncesiji, telekomunikacijskih objekata, uzgoja divljači, uzgoja domaćih životinja i podizanja višegodišnjih nasada ukoliko se time ne narušavaju funkcije šume, uz prethodno pribavljeno mišljenje Uprave.

(3) Šumsko zemljište koje se daje u zakup može se koristiti samo u skladu sa ugovorom o zakupu i ne može se davati u podzakup.

(4) Prije sklapanja ugovora o zakupu šumskog zemljišta potrebno je pribaviti mišljenje Županijskog pravobraniteljstva.

(5) Naknada koja se ostvaruje po temelju ugovora o zakupu iz stavka (2) ovog članka uplaćuje se na račun Proračuna Županije, a kontrolu uplate vrši Šumarski inspektor i Porezna uprava.

(6) Uvjete, namjenu, cijenu i način davanja šumskog zemljišta u državnom vlasništvu u zakup i zasnivanje prava služnosti propisuje Vlada.

Članak 68.

(Pravo služnosti na državnoj šumi i šumskom zemljištu)

(1) Na šumi i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu može se uspostaviti pravo služnosti u svrhu izgradnje vodovoda, kanalizacije, plinovoda, električnih vodova i vodova koji omogućavaju prijenos signala, kao i služnost puta u skladu sa odredbama Zakona o eksproprijaciji.

(2) Ugovor kojim se uspostavlja služnost na šumi i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu zaključuje se između korisnika prava služnosti i Ministarstva.

(3) Naknada koja se ostvaruje na temelju prava služnosti uplaćuje se na račun Proračuna Županije, a kontrolu uplate vrši Šumarski inspektor i Porezna uprava.

(4) Jedinica lokalne samouprave je oslobođena plaćanja naknade iz stavka (3) ovog članka za objekte komunalne i prometne infrastrukture čiji je ona investitor.

IX. ŽUPANIJSKE ŠUMARSKÉ INSTITUCIJE

Članak 69.

(Uprava za šume)

Uprava za šume je tijelo uprave u sastavu Ministarstva.

Članak 70.

(Poslovi Uprave za šume)

(1) Uprava za šume obavlja slijedeće poslove:

- a) osigurava neposrednu zaštitu državnih i privatnih šuma putem čuvarske službe;
- b) vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma i vodi katastar šuma i šumskog zemljišta na području Županije i dostavlja ih jedinici lokalne samouprave za pripadajuće područje;
- c) priprema Program i dostavlja ga Ministarstvu;
- d) priprema Plan i dostavlja ga Ministarstvu;
- e) provodi proceduru izrade šumsko-gospodarske osnove za šume u državnom vlasništvu i za privatne šume;
- f) prati realizaciju šumsko-gospodarskih osnova putem godišnjih planova realizacije i godišnjih planova gospodarenja;
- g) obavlja poslove dijagnostično-prognozne službe i prati stanje i stupanj oštećenosti šuma;
- h) prati izvršenje ugovornih obveza koje se odnose na državne šume;
- i) prati realizaciju programa zaštite šuma;
- j) vrši obilježavanje i održavanje granica državnih šuma;
- k) obavještava i dostavlja podatke o šumskim požarima;
- l) usuglašava šumsko-gospodarske osnove sa prostornim planovima, vodoprivrednim osnovama, lovno-gospodarskim osnovama, evidencijama koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno povijesnog i prirodnog naslijeđa i programom upravljanja mineralnim sirovinama i planovima upravljanja pojedinim mineralnim sirovinama;
- m) prati i analizira ekonomsko stanje u oblasti

šumarstva na području Županije i podatke sa izvještajem o transparentnom načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata i njihovim cijenama dostavlja Ministarstvu;

- n) priprema i izrađuje programe iz oblasti šumarstva koji se financiraju ili sufinanciraju iz sredstava Proračuna Županije;
- o) priprema i daje mišljenje za proglašenje zaštitnih i šuma sa posebnom namjenom na način propisan ovim Zakonom i daje i druga mišljenja;
- p) predlaže Osnovni cjenik šumskih proizvoda koji služi kao temelj za obračun naknade za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama, naknade za korištenje državnih šuma i služi kao početni cjenik za transparentan način prodaje šumskih drvnih proizvoda;
- q) organizira savjetovanja i pruža stručnu pomoć vlasnicima privatnih šuma;
- r) izrađuje planove za izgradnju i održavanje šumskih putova i zaštitu izvorišta i vodotoka unutar šumskih resursa koji se financiraju iz sredstava Proračuna Županije;
- s) vodi registar proizvođača sjemena i šumskog i hortikulturnog sadnog materijala;
- t) vrši klasifikaciju šuma prema stupnju opasnosti od požara;
- u) vodi registar šumskih požara;
- v) učestvuje u izradi planova zaštite šuma od požara;
- x) vrši obilježavanje zaštitnih i šuma s osebom namjenom;
- y) obavlja i druge poslove i zadatke koji proizlaze iz ovoga zakona i Zakona o sjemenu i sadnom materijalu.

(2) Uprava će na zahtjev Federalne uprave, dostavljati tražene podatke koji se odnose na šume i šumsko zemljište na području Županije.

Članak 71.

(Izvršenje dužnosti Županije)

Županija će provesti svoje zadatke kao što je određeno ovim zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga zakona putem Ministarstva i Uprave.

X. FINANCIRANJE

Članak 72.

(Sredstva)

(1) Radi ostvarivanja općeg interesa i dugoročnih ciljeva temeljenih na principima održivog gospodarenja šumama utvrđenih Programom, Planovima i šumsko-gospodarskim osnovama osiguravaju se financijska sredstva u Proračunu Županije za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj.

(2) Sredstva iz stavka (1) ovog članka osiguravaju se iz:

- a) naknada za korištenje državnih šuma iz članka 45. stavak (1) ovog Zakona;

- b) naknada za općekorisne funkcije šuma iz članka 74. ovog Zakona;
- c) naknada za izdvajanje iz šumsko-gospodarskog područja iz članka 64. stavak (3) ovog Zakona;
- d) naknada za krčenje šuma iz članka 65. stavak (9) ovog Zakona;
- e) naknada za gradnju u šumi iz članka 66. stavak (2) ovog Zakona;
- f) naknada za zakup šumskog zemljišta u skladu sa člankom 67. stavak (5) ovog Zakona;
- g) naknada za pravo služnosti na državnoj šumi i šumskom zemljištu iz članka 68. stavak (3) ovog Zakona;
- h) naknada za štetu pričinjenu od divljači iz članka 36. stavak (2) ovog Zakona;
- i) naknada za nanesenu štetu šumama i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu iz članka 39. stavak (1) ovog Zakona;
- j) naknada od prodaje robe iz članka 50. stavak (7) ovog Zakona;
- k) ostalih izvora u skladu sa ovim zakonom i drugih izvora.

(3) Ministar, po prethodno pribavljenoj mišljenju Županijskog ministra financija, donosi Napatuk o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj iz stavka (1) ovog članka kao i izgled i sadržaj obrasca za obračun uplate naknade za općekorisne funkcije šuma iz članka 74. ovog Zakona.

Članak 73.

(Uplata naknade za korištenje državnih šuma)

(1) Naknada za korištenje državnih šuma iz članka 45. ovog Zakona određuje se i uplaćuje u sljedećim iznosima:

- a) 2 % na račun Proračuna Županije i
- b) 4 % na namjenski račun jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se ostvaruje prihod.

(2) Naknada iz stavka (1) ovog članka za tekuću godinu uplaćuje se tromjesečno, u roku od 30 dana po isteku tromjesečja.

Članak 74.

(Naknada za općekorisne funkcije šuma)

(1) Naknadu za općekorisne funkcije šuma plaćaju sve pravne osobe koje su registrirane za obavljanje gospodarske djelatnosti na teritoriju Županije u visini 0,07% od ukupno ostvarenog prihoda na teritoriju Županije.

(2) Naknadu za općekorisne funkcije šuma plaćaju i dijelovi pravnih osoba ili poslovne jedinice koje obavljaju gospodarske djelatnosti na teritoriju Županije, a čije je sjedište izvan Županije Zapadnohercegovačke u visini 0,07% njihovog ukupnog prihoda ostvarenog na području Županije.

(3) Naknada iz stavka (1) i (2) ovog članka plaća se polugodišnje i po završnom godišnjem računu.

(4) Naknada iz stavka (1) i (2) ovog članka uplaćuje se na račun Proračuna Županije u iznosu od 80% i na

namjenski račun jedinice lokalne samouprave u iznosu od 20%.

(5) Od obveze plaćanja naknade iz stavka (1) i (2) ovog članka izuzimaju se: korisnik državnih šuma, javne institucije, humanitarne organizacije, udruženja i fondacije, izuzev onih koji obavljaju djelatnost radi stjecanja dobiti.

(6) Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stavka (1) i (2) ovog članka vrši Šumarski inspektor i Porezna uprava.

(7) Ako obveznik plaćanja naknade ne obračuna ili ne uplati naknadu iz stavka (1) i (2) ovog članka, inspektor koji je izvršio kontrolu uplate sredstava podnosi kod nadležnog suda prijedlog za prinudno izvršenje ove novčane obveze, po konačnosti i izvršnosti rješenja o uplati sredstava koje je ispostavio obvezniku.

Članak 75.

(Korištenje sredstava Županije)

(1) Iz sredstava Proračuna Županije financiraju se sljedeći poslovi:

- a) rad Uprave;
- b) izrada Županijskog šumarskog programa;
- c) izrada i revizija Županijskog šumsko-razvojnog plana;
- d) izrada šumsko-gospodarskih osnova za državne i privatne šume;
- e) nadzor nad prikupljanjem podataka za izradu šumsko-gospodarskih osnova;
- f) utvrđivanje i obilježavanje granica državnih šuma;
- g) biološka obnova šuma u obimu većem od financijskih mogućnosti Korisnika državnih šuma;
- h) obnova šuma od posljedica elementarnih nepogoda, prenamnožavanja insekta, požara i slično;
- i) izrada i održavanje protupožarnih putova;
- j) zaštita šuma od požara unaprjeđenje proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala;
- k) organiziranje tehničkih specijalističkih tečajeva;
- l) očuvanje i unaprjeđenje bioraznolikosti šumskih ekosustava;
- m) poslovi gospodarenja šumama na području krša;
- n) druge namjene za unaprjeđenje šumarstva.

(2) Uprava priprema program utroška sredstava iz stavka (1) ovog članka i dostavlja ga Ministarstvu. Prilikom pripreme programa Uprava će poštivati odredbe Županijskog šumsko-razvojnog plana i iznos sredstava utvrđenih Proračunom Županije u tekućoj godini za te namjene.

Članak 76.

(Korištenje sredstava jedinica lokalne samouprave)

(1) Sredstva iz članka 73. stavak 1. točka b) i članka 74. stavak 1. i 2. ovog Zakona koriste se za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave i ruralni razvoj.

(2) Tijelo jedinice lokalne samouprave donosi godišnji

plan o utrošku namjenskih sredstava. Prije donošenja ovog plana sredstva se ne mogu trošiti.

(3) Jedinice lokalne samouprave su obvezne Ministarstvu dostaviti izvješće o utrošku sredstava – naknada iz stavka 1. ovog članka, do kraja godine za sredstva doznačena u prethodnoj godini.

XI. NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVOGA ZAKONA

Članak 77.

(Upravni nadzor)

(1) Ministarstvo vrši nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona koji su ovim Zakonom stavljeni u nadležnost Županije, kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlasti.

(2) U vršenju nadzora nad izvršavanjem poslova u vršenju javnih ovlasti, iz stavka (1) ovog članka, Ministarstvo ostvaruje neposredan uvid i kontrolu u postupanju, vrši pregled akata i dokumentacije koju donose institucije i upravne organizacije u vršenju javnih ovlasti, daje instrukcije i smjernice za izvršavanje poslova i traži podatke i obavijesti o izvršavanju poslova u vršenju javnih ovlasti.

Članak 78.

(Inspeksijski nadzor)

(1) Inspeksijski nadzor u provođenju ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona vrši Županijski šumarski inspektor i druge nadležne inspekcije.

(2) Inspeksijski nadzor vrši se u skladu sa važećim Zakonom o organizaciji tijela uprave i Zakonom o inspekcijama Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Zakon o inspekcijama).

(3) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog Zakona neposredno obavlja Županijski šumarski inspektor kao državni službenik sa posebnim ovlaštenjima (u daljnjem tekstu: Šumarski inspektor).

Članak 79.

(Uvjeti za imenovanje Šumarskog inspektora)

Za Županijskog šumarskog inspektora može se imenovati samo osoba koja ispunjava opće i posebne uvjete propisane Zakonom o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj i Zakonom o inspekcijama Županije Zapadnohercegovačke.

Članak 80.

(Ovlaštenja Šumarskog inspektora)

(1) Pored ovlaštenja i dužnosti određenih Zakonom o inspekcijama, Šumarski inspektor je ovlašten i obavezan da:

- a) pregleda šumsko-gospodarske osnove, godišnje planove realizacije osnove, šumsko-razvojne planove i programe, pregleda izvedbene projekte, planove biološke obnove šuma i planove zaštite

šuma, kontrolira njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;

- b) vrši kontrolu uplate naknade iz članaka 45.; 64. stavak (3); 65. stavak (9); 67. stavak (2); 68. i 74. stavak (1).;
- c) pregleda odabiranje i doznaku stabala za sječu;
- d) pregleda sve radove koji se obavljaju u šumi, objekte, uređaje, pogone za preradu drveta, kao i sva mjesta gdje se drvo sječe, smješta, prerađuje, izvozi iz šume ili stavlja u promet na području Županije;
- e) pregleda izvršenje svih radova koji su predviđeni projektima za izvođenje;
- f) kontrolira kako se provodi utvrđivanje zdravstvenog stanja šuma i mjera za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina;
- g) pregleda planove zaštite šuma od požara i provođenje planiranih mjera i naređuje otklanjanje nedostataka;
- h) pregleda provođenje mjera na zaštiti šuma i šumskih zemljišta od protupravnog prisvajanja i korištenja i bespravne izgradnje objekata;
- i) vrši nadzor nad provođenjem i drugih mjera za zaštitu šuma i propisnog uspostavljanja i održavanja šumskog reda i vršenja neposrednog čuvanja šuma;
- j) surađuje sa Upravom, inspeksijskim tijelima iz drugih oblasti, pravosudnim tijelima i tijelima policije.

(2) U obavljanju inspeksijskih poslova Šumarski inspektor, pored nadležnosti utvrđenih propisom o inspekcijama, ima pravo i obvezu da:

- a) privremeno obustavi sječu i sve druge radnje koje nisu u skladu sa odredbama ovog Zakona, drugih propisa iz oblasti šumarstva i odobrenim planskim dokumentima za gospodarenje šumama, do konačne odluke nadležnog tijela;
- b) zaustavlja i kontrolira prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prijevoz šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda na šumskim, lokalnim, regionalnim i magistralnim putovima;
- c) privremeno oduzima bespravno posječeno drvo i drvo nezakonito stavljeno u promet i nedrvne šumske proizvode;
- d) naredi obustavu bespravne izgradnje na šumskom zemljištu i dovodenje zemljišta u prvobitno stanje;
- e) naredi napuštanje bespravno zauzetog državnog šumskog zemljišta;
- f) naredi provođenje mjera zaštite od požara;
- g) naredi provođenje mjera zaštite na radu;
- h) naredi obilježavanje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom vidljivim znakovima;
- i) zabrani upotrebu nedozvoljenih kemijskih sredstava.

(3) U hitnim slučajevima u kojima bi mogla nastupiti šteta po opći interes, Šumarski inspektor je ovlašten da na

licu mjesta rješenjem naredi obustavu rada i provođenje mjera za sprječavanje šteta.

(4) Šumarski inspektor obavezan je uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježje prekršaja propisanog ovim Zakonom podnijeti prekršajni nalog ili zahtjev nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka.

(5) Šumarski inspektor obavezan je uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježje kaznenog djela čija su obilježja propisana važećim Kaznenim zakonom podnijeti pisanu prijavu nadležnom tužiteljstvu.

(6) Šumarski inspektor poduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima.

Članak 81.

(Program rada Šumarskog inspektora)

(1) Šumarski inspektor izrađuje Godišnji program obavljanja inspeksijskih nadzora.

(2) Pri izradi godišnjeg programa, Šumarski inspektor obavezan je tražiti mišljenje Ministarstva.

(3) Uprava za inspeksijske poslove podnosi godišnji izvještaj Ministarstvu vezano za izvršeni inspeksijski nadzor i poduzetim mjerama iz oblasti šumarstva.

Članak 82.

(Provođenje inspeksijskog nadzora)

(1) Šumarski inspektor u obavljanju poslova inspeksijskog nadzora o utvrđenim činjenicama sačinjava zapisnik.

(2) Ako Šumarski inspektor prilikom vršenja inspeksijskog nadzora ustanovi da ovaj Zakon i podzakonski propis donesen na temelju njega nisu primijenjeni ili da su nepravilno primijenjeni postupi će u skladu sa odredbama važećeg Zakona o upravnom postupku, Zakona o inspekcijama ili drugog Zakona koji propisuju izricanje odgovarajuće upravne mjere i odrediti rok za njeno izvršenje.

(3) Protiv Rješenja Šumarskog inspektora može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema Rješenja.

(4) Žalba na Rješenje Šumarskog inspektora ne odlaže izvršenje Rješenja osim u hitnim slučajevima ako bi izvršenjem Rješenja bili ugroženi životi i zdravlje ljudi odnosno ako bi nastupila znatna materijalna šteta.

(5) Rješenje po žalbi iz stava (3) ovog članka je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Članak 83.

(Iskaznica Šumarskog inspektora)

(1) Šumarski inspektor ima službenu iskaznicu kojom dokazuje svoje svojstvo, identitet i ovlaštenja predviđena zakonom.

(2) Županijski ministar pravosuđa i uprave propisuje oblik i sadržaj iskaznice, a iskaznicu inspektorima izdaje rukovoditelj organa uprave u čijoj je nadležnosti pojedina inspekcija.

XII. KAZNENE ODREDBE

Članak 84.

(Novčane kazne)

(1) Novčanom kaznom od 8.000 do 10.000 KM kaznit će se Korisnik državnih šuma ili druga pravna osoba ako:

- a) gospodari šumama bez odobrenog godišnjeg plana gospodarenja ili godišnjeg plana realizacije šumsko-gospodarske osnove i projekta za izvođenje (članak 21. stavak (1) i (3));
- b) prekorači ukupan obim sječa u visokim šumama sa prirodnom obnovom predviđen na godišnjem nivou a u skladu sa šumsko-gospodarskom osnovom (članak 21. stavak (4));
- c) izradi projekt za izvođenje suprotno odredbama članka 25. stavak (2) i (4);
- d) ne izradi i ne donese projekt za izvođenje i ne odredi osobu za realizaciju projekta (članak 25. stavak (5) i (8));
- e) vrši sječu šume suprotno odredbama članka 47. stavak (1);
- f) ne obavlja poslove biološke obnove šuma (članak 51.);
- g) ne izradi planove zaštite šuma od požara (članak 30. stavak (7));
- h) u šumi vrši upotrebu kemijskih sredstava suprotno odredbama članka 31. stavak (1) i (3);
- i) vrši ili dozvoli iskorištavanje nedravnih šumskih proizvoda suprotno odredbama članka 49. stavak (1);
- j) izgradi šumski put suprotno odredbama članka 56. stavak (4);
- k) ako vrši prodaju šumskih drvnih sortimenata suprotno odredbama članka 43.;
- l) ako prenese na treće osobe prava koja proističu po temelju ugovora (članak 43. stavak (5))
- m) izvrši radnje suprotne odredbama članka 65.
- n) Izvrši radnje suprotne odredbama članka 64; 66; 67; i 68;

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 2.000 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 85.

(Novčane kazne)

(1) Novčanom kaznom od 6.000 do 8.000 KM kaznit će se za prekršaj Korisnik državnih šuma ili druga pravna osoba ako:

- a) vrši doznaku i sječu stabala u dijelovima šume za koje imovinsko-pravni odnosi nisu riješeni i granice utvrđene i na terenu vidno i na propisan način obilježene (članak 48. st. (4));
- b) angažira izvođače suprotno odredbama članka 54. stavak (1);
- c) vrši čistu sječu ili pustošenje šuma (članak 34. stavak (1));
- d) ne izvrši sanitarne sječe i radnje iz članka 29.

stavak (1) i (3);

- e) stavlja u promet šumske drvene sortimente u suprotnosti sa pravilnikom iz članka 50. stavak (8);
 - f) loži ili dozvoli loženje vatre suprotno odredbama članka 30. stavak (1);
 - g) odlaže otpad, smeće i zagađujuće tvari u šumi (članak 32.);
 - h) ne prati zdravstveno stanje šuma (članak 40. stavak (1));
 - i) vrši ili dozvoli uzgoj divljači u šumi suprotno odredbama članka 36. stavak (1);
 - j) vrši promet šuma i šumskog zemljišta suprotno odredbama članka 10. stavak (1);
 - k) ne izvrši obavezu iz članka 45.
 - l) ne postupi po rješenju Županijskog šumarskog inspektora (članak 80. stavak (3));
 - m) ako ne uskladi poslovanje sa odredbama ovog Zakona (članak 93.)
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 1.500 KM odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 86.

(Novčane kazne)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 6.000 KM kaznit će se za prekršaj Korisnik državne šume ili druga pravna osoba ako:

- a) ne dostavi godišnji plan realizacije (članak 24. stavak (2));
- b) u roku od dvije godine ne izvrši radove predviđene projektom za izvođenje i ne vodi registar projekata (članak 25. stavak (3) i (10));
- c) ne izvrši tehnički prijem radova i ostale obaveze u skladu sa odredbama članka 52.;
- d) ne osigura mjere zaštite u skladu sa odredbama članka 54. stavak (2);
- e) ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine (članak 37. stavak (1) i (3));
- f) ne izradi plan u skladu sa člankom 38. stavak (1);
- g) pokreće drvo, dijelove stabala i grane ili stavlja u promet drvo koje nije žigosano i snabdjeveno otpretnim iskazom (članak 50. stavak (1));
- h) stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (članak 50. stavak (3));
- i) ne gospodari zaštitnim šumama i šumama sa posebnom namjenom shodno aktu o proglašenju i programom gospodarenja i ne obilježi zaštitne šume i šume sa posebnom namjenom vidljivim znakovima (članak 60. stavak (3) i (5));
- j) ne izvrši obveze iz članaka 65. stavak (9); 67. stavak (5); 68. stavak (3) i članka 74. stavka (1) i (2);
- k) vrši ili dozvoli pašu, žirenje, brst, kresanje lisnika, ne odredi i ne obilježi putove za progon stoke (članak 33. stavak (1) i (3));
- l) vrši ili dozvoli sječu ugroženih vrsta suprotno

- odredbama članka 35. stavak (1) i (2);
- m) odobri korištenje šumskih putova suprotno odredbama članka 57. stavak (2);
- n) počini ili dozvoli neovlašteno zauzimanje šuma ili šumskog zemljišta (članak 9.);
- o) ne vodi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumsko-razvojnim planom, šumsko-gospodarskom osnovom, godišnjim planom gospodarenja ili godišnjim planom realizacije šumsko-gospodarske osnove i projektima za izvođenje i ne evidentira ih u predviđenom roku (članak 14.);
- p) u roku od dvije godine zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno ili ne izvrši njegovo pošumljavanje (članak 65. stavak (7));
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u visini od 500 do 1.000 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 87.

(Novčane kazne)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 200 – 1.500 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:
- a) vrši šumsko -uzgojne radove i sječu šume suprotno odredbama članka 25. stavak (7);
- b) vrši sječu bez prethodno izdanog rješenja i doznake (članak 48. stavak (5));
- c) vrši sječu šume suprotno odredbama članka 47. stavak (1);
- d) ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine (članak 37).
- e) ne izvrši sanitarnu sječu i ne uspostavi i održava šumski red (članak 29. stavak (1) i (3) točka c.);
- f) otprema iz šume ili stavlja u promet drvo bez žigosanja i otpremnog iskaza (članak 50. stavak (1));
- g) stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (članak 50. stavak (3));
- h) ne gospodari zaštitnim šumama i šumama sa posebnom namjenom shodno aktu o proglašenju i programom gospodarenja (članak 60. stavak (5));
- i) loži vatru suprotno odredbama članka 30. stavak (1);
- j) u šumi odlaže smeće i zagađujuće tvari (članak 32.);
- k) pušta stoku na pašu, žirenje i na pojila suprotno odredbama članka 33.
- l) vrši ili dozvoli sječu ugroženih vrsta suprotno odredbama članka 35. stavak (1) i (2);
- m) se kreće motornim vozilima u šumi i na šumskim zemljištima suprotno odredbama članka 57.;
- n) u šumama vrši radnje suprotno odredbama članka 58. stavak (2);
- o) počini neovlašteno zauzimanje šuma ili šumskoga zemljišta (članak 10.)
- p) izvrši krčenje šume odnosno promjenu namjene šumskog zemljišta bez prethodno pribavljenog

- rješenja (članak 65. stavak (3));
- q) vrši izgradnju zgrada i drugih objekata suprotno odredbama članka 66.;
- r) na zahtjev čuvara šuma ne pokaže osobne isprave ili isprave za šumske proizvode (članak 41. stavak (8));
- s) ne postupi po rješenju Šumarskog inspektora (članak 80. stavak (3)).

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 88.

(Prijelazne odredbe)

(1) Ostvarivanje prava na temelju vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu na području Županije, danom stupanja na snagu ovog Zakona preuzima Ministarstvo.

(2) Danom stupanja na snagu ovog Zakona državnim šumama i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu na području Županije upravlja Ministarstvo pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

(3) Ugovor o prijenosu poslova gospodarenja šumama u državnom vlasništvu koji je zaključen na temelju Zakona o šumama ("Sl. novine F BiH", broj: 20/02, 29/03 i 37/04) između "Šumsko-gospodarskog društva Županije Zapadnohercegovačke" d.o.o. Posušje i Ministarstva gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke ostaje na snazi do isteka ugovorenog roka, nakon čega će se zaključiti novi ugovor.

Članak 89.

(Izvedbeni dio šumarskog programa)

Vlada Županije će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti izvedbeni dio Šumarskog programa iz članka 18. stavak (4) ovog Zakona.

Članak 90.

(Šumsko-razvojni plan)

Vlada Županije će u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Županijski šumsko-razvojni plan iz članka 19. stavak (5) ovog Zakona.

Članak 91.

(Uredba o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata)

Vlada Županije će u roku četiri mjeseca donijeti Uredbu o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata u državnim šumama iz članka 43. stavak (4) ovog Zakona.

Članak 92.

(Donošenje provedbenih propisa)

(1) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti slijedeće podzakonske akte:

- a) Pravilnik o načinu obilježavanja granica državnih šuma, kao i vrsti i postavljanju graničnih znakova iz članka 13. stavak (4) ovog Zakona;
 - b) Pravilnik kojim se propisuje način i oblik vođenja evidencija iz članka 14. stavak (4) ovog Zakona;
 - c) Pravilnik kojim se propisuje način vođenja katastra šuma za državne i privatne šume iz članka 15. stavak (2) ovog Zakona;
 - d) Pravilnik kojim se propisuje način izrade, sadržaj i postupak odobrenja i revizije šumsko-gospodarskih osnova za državne i privatne šume iz članka 23. stavak (3) ovog Zakona;
 - e) Pravilnik kojim se propisuje obim mjera za uspostavljanje i održavanje šumskog reda i način provođenja iz članka 29. stavak (6) ovog Zakona;
 - f) Pravilnik kojim se propisuje sadržaj planova za zaštitu od požara, vođenje registra šumskih požara i izgled obrasca na kojem se izvještava o šumskim požarima iz članka 30. stavak (11) ovog Zakona;
 - g) Pravilnik kojim se propisuju uvjeti pod kojima se vrši pašarenje iz članka 33. stavak (5) ovog Zakona;
 - h) Odštetni cjenik iz članka 39. stavak (3) ovog Zakona;
 - i) Pravilnik kojim se određuje način praćenja zdravstvenog stanja šuma iz članka 40. stavak (2) ovog Zakona;
 - j) Pravilnik o načinu izvršavanja zadataka, obliku i sadržaju legitimacije čuvara šuma, izgledu uniforme i općim kriterijima za utvrđivanje čuvarskih rejona iz članka 41. stavak (9) ovog Zakona;
 - k) Pravilnik kojim se propisuje način doznake stabala za sječu i obilježavanje površina za sječu iz članka 48. stavak (9) ovog Zakona;
 - l) Pravilnik kojim se propisuju uvjeti za iskorištavanje, sakupljanje i promet nedravnih šumskih proizvoda iz članka 49. stavak (5) ovog Zakona;
 - m) Pravilnik kojim se propisuje način žigosanja, obrojčavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo koje potiče iz državnih i privatnih šuma na teritoriju Županije, kao i način vođenja evidencija, obilježavanja i izdavanja dokumentacije za drvene sortimente u unutrašnjem prometu, trgovini između trećih osoba kao i prometu drvnih sortimenata iz uvoza iz članka 50. stavak (8) ovog Zakona;
 - n) Pravilnik kojim se propisuju uvjeti koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu iz članka 54. stavak (3) ovog Zakona;
 - o) Pravilnik o uvjetima i načinu polaganja stručnog ispita iz članka 55. stavak (4) ovog Zakona;
 - p) Pravilnik o projektiranju, izgradnji i održavanju šumskih prometnica iz članka 56 st. (8).
- (2) Ministar će, po predhodno pribavljenom mišljenju

Županijskog ministra financija, u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Uputstvo o načinu obračuna, rokovima i postupku plaćanja naknada za zaštitu šuma kao i izgled i sadržaj obrasca za obračun uplate naknada za općekorisne funkcije šuma iz članka 72. stavak (3) ovog Zakona.

Članak 93.

(Obveze korisnika državnih šuma)

Korisnik državnih šuma obavezan je u vremenskom razdoblju od šest mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog Zakona, uskladiti svoje poslovanje sa odredbama ovog Zakona.

Članak 94.

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje primjena svih propisa iz oblasti šumarstva koji su u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona.

(2) Postupci koji su započeti do dana prestanka primjene Uredbe o šumama ("Službene novine F BiH", broj: 83/09, 26/10, 33/10, 38/10 i 60/11), rješavat će se u skladu sa odredbama te Uredbe.

(3) Postupci započeti od dana prestanka primjene Uredbe o šumama rješavat će se u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Članak 95.

(Obveze)

(1) Obveza Korisnika državnih šuma iz članka 45. ovog Zakona teče od 01. siječnja 2013. godine i izvršavat će se po odredbama ovog Zakona.

(2) Pravne osobe, obveznici plaćanja naknade za općekorisne funkcije šuma iz članka 74. ovog Zakona izvršavat će svoje obveze od 01. siječnja 2013. godine po odredbama ovog Zakona.

Članak 96.

(Primjena)

Ovaj Zakon primjenjivat će se na prostoru Županije dok se ne postigne trajan dogovor o raspodjeli zajedničkih nadležnosti između Federacije BiH i Županije.

Članak 97.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana nakon objavljivanja u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
SKUPŠTINA

Broj: 01-02-1-XXVII-482/13
Široki Brijeg, 26. travnja 2013. godine

Predsjednik
Ante Mišetić